

el mirall

Opinió

Tomeu Martí:
La llengua és la clau

Entrevista

Carme Riera
(2a part)

Itineraris

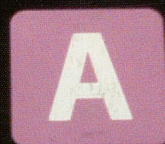
Gaspar Valero:
Itinerari literari de
Blai Bonet:
I. Terra endins

Dossier

El nou model de gestió
de l'Aeroport de Palma.
Renovar-se o morir?

Gates
Puertas

1 / You are in 1

BEQUES

EUROPA

Propera convocatòria!

JULIOL 2010

El Centre Balears Europa convocarà quatre beques per a realitzar estades d'1 any de duració a l'oficina del CBE a Brussel·les

Les bases es publicaran properament a la pàgina Web del Centre Balears Europa: www.cbe.cat

Hi col·laboren:

Fundació Universitat -
Empresa de les Illes Balears

"SA NOSTRA"
CAIXA DE BALEARS

Lloc de presentació de candidatures: Centre Balears Europa · Edifici de la Conselleria d'Economia i Hisenda - Palau Reial, 17 - 07001 Palma · Horari de 8 a 15 h

[índex]

editorial 4

Una gran rodella de focs artificials

dossier 5

El nou model de gestió de l'Aeroport de Palma.
Renovar-se o morir?

opinió 18

La llengua és la clau

entrevista 20

Carme Riera [2a part]

miscel·lània 28

Macià Calafat

racó econòmic 34

La dimensió de les caixes

el semàfor 35

Oficina dels Drets Lingüístics

llibres 36

Taula plena de llibres

art 40

Maria Carbonero: de mirades i rostres

itineraris 44

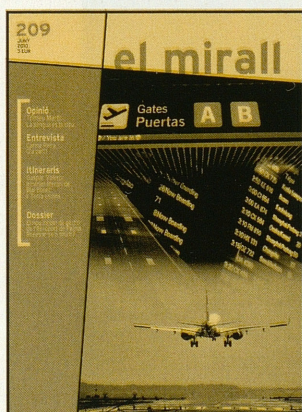
Itinerari literari de Blai Bonet (I. Terra endins)

cinefàgia 52

Hauria de ser el cinema tan violent com la vida?

Universitat de les
Illes Balears
Servei de Biblioteca i
Documentació
Edifici Guillem Cifre
de Colònia

EL MIRALL

REVISTA CULTURAL

Juny de 2010 · Núm. 209

Edició:
OBRA CULTURAL BALEAR

Publicació:
Associació EL MIRALL
C/ del Pare Bartomeu Pou, 31, bxs.
07003 Palma

Adreça electrònica:
<http://www.ocb.cat>
comunicacio@ocb.cat

President:
Jaume Lladó

Director:
Joan Guasp

Cap de redacció:
Esther Balaguer

Consell editorial:

Jaume Lladó
Pere Bueno
Joan Guasp
Joan Miquel Chacón
Gabriel Matas
Macià Calafat

Publicitat:
Santi Adrover

Producció, administració i publicitat:

Tel.: 971 72 59 37
Telefax: 971 71 93 85
Apartat de correus 179
07080 Palma

Delegació a Barcelona:
Omnium Cultural
C/ de la Diputació, 276, pral.
08009 Barcelona

Delegació a València:

Acció Cultural del País Valencià
C/ del Baró de Càrcer, 37
46001 València

Disseny
Marco Spinazzola

**Maquetació i
fotocomposició**
Ecogràfic

Impressió
Xisco Arts Gràfiques
C/ del Baix Riera, 1-A, Palma
Tel. 971 475754

Dipòsit legal
PM 10-1987

Agraïments
Paraula. CSL

Els articles publicats en aquesta revista expressen únicament l'opinió dels seus autors.

UNIVERSITAT DE LES ILLES BALEARS

5109278355

[editorial]

Una gran rodella de focs artificials

No perquè ens hi hàgim acostumat la situació és justa. Ni de bon tros. Potser fins i tot si la situació és injusta ens ho hem guanyat tots solets nosaltres mateixos, la qual cosa constitueix encara una conjuntura pitjor. Tot plegat és motiu de profunda i extensa reflexió. Però aquesta reflexió amb profunditat, aquesta anàlisi general, s'hauria de fer amb tota cura, a poc a poc, sense caure en autoenganyos apressats ni en autoinculpacions superficials, gairebé sempre del tot gratuïts i excessivament visceral.

El nostre país illenc, ni cap altre per descomptat, per insignificant i dispersat que sigui, no es mereix el tracte denigrant i detestable que rep. Fa massa temps que patim el deure de ser humiliats, en comptes de rebre els obsequis i les felicitacions que ens corresponen per la nostra aportació singular i pel nostre esforç —econòmic i cultural— constant. Quant al tema que ara i aquí mateix ens ocupa, no hi ha voluntat política de l'Estat de rompre o de rectificar el model centralista d'AENA i, pel que sembla, aquest canvi de voluntat política no arribarà mai a casa nostra. El poder i el dret a decidir que ens hauria d'assistir n'és tan absent que fins i tot el podem veure. A Mallorca, Menorca, Eivissa i Formentera, al nostre arxipèlag, a les Illes Balears, no hi ha més que un poder i una sobirania, i aquesta naturalment és la d'Espanya. En aquest aspecte, com en tants i tants altres, som permanentment humiliats perquè la Constitució espanyola ens hi obliga. A força de força i de temps, des del centralisme més barroer, han aconseguit fer de nosaltres un professionals excel·lents de la humiliació. Es veu que estam ben entrenats des de fa segles: callam, no alçam la veu, no deim res. Perquè, si ho féssim, no seríem nosaltres, deixaríem de ser qui som.

Siau qui sou, va dir el poeta. I ho som, encara que no precisament en el sentit en què el poeta ho digué. Es poden burlar de nosaltres, se'ns pot fer befa, ens poden pixar a sobre, i així i tot no deixarem de fer reverències i donar-los les gràcies. No som. No som res. No servim per a res. Bé, sí, servim per besar els peus i les mans dels que decideixen, des de la Lluna llunyana o des d'una galàxia invisible, per nosaltres. I, paradoxalment, malgrat aquesta situació personal de desequilibri moral i econòmic, no ens resulta estrany sorprendre'ns aplaudint els que tenen les regnes del nostre futur.

Hem passat del teatre *requional mallorquí* franquista dels anys quarantes als setantes, a la farsa ingènua *balearista* de la tragicomèdia dels últims trenta anys de «democràcia autonòmica». Però no podem descarregar les culpes sobre ningú més que sobre la nostra pròpia esquena: basta comprovar els actuals casos de corrupció política comesos pels nostres representants «locals».

La Constitució espanyola de 1978 no enganya ningú, deixa les coses ben clares: confereix plenitud de llibertat perquè se'ns pugui humiliar, explotar i, fins i tot, si els passa pels dallonses, anihilar. Convertir-nos en pols. Llibertats pròpies? Competències? Autonomisme? No ens estimen: això és tot. Basta veure el que passa en l'essència de la nostra identitat: la llengua, el patrimoni cultural, les tradicions. Si ho miram bé, tot plegat no deixa de ser una gran rodella de focs artificials.

Senyores i senyors, amics i amigues: què dirien els nostres pares de l'Obra si vessin el que ens passa? No tindrien el més petit motiu d'alegria quan contemplassin de quina manera feim el ridícul més espantós.

[dossier]

COORDINACIÓ: ESTHER BALAGUER

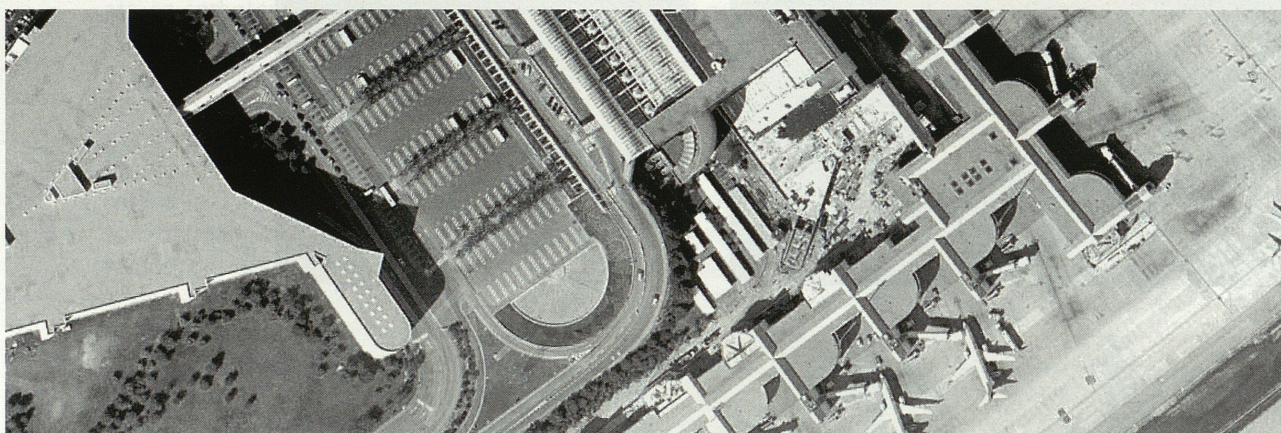
El nou model de gestió de l'Aeroport de Palma. Renovar-se o morir?

Un model per veure els estels entre núvols brillar

TEXT: JOSEP OLIVER

El debat del model de cogestió aeroportuària s'ha encetat en un moment en què els niguls, no tan sols els islandesos i d'origen volcànic sinó també els financers, ens impedeixen veure l'horitzó. Ens trobam davant una qüestió que és prioritària per al nostre futur immediat.

El sistema aeroportuari internacional, que alçà el vol al segle xx, pareix que agafarà la velocitat de creuer en els pròxims anys, i el cel esdevindrà una autèntica calçada blava d'avingudes i autopistes transitada per avions. És un panorama que a mesura que s'intensifica fa que el nostre teixit econòmic, i en conseqüència tota la ciutadania, sigui més dependent de les decisions que afecten el nostre cel, com ha quedat demostrat amb la gestió feta per Eurocontrol després de l'erupció del volcà Eyjafjalla.

En aquest sentit, el primer que vull dir és que compartim la petició de la cogestió aeroportuària, ja que aquesta és una reivindicació històrica de la nostra confederació empresarial. A més, crec que no tan sols Son Sant Joan compleix tots els requisits perquè sigui un dels aeroports beneficiaris amb el nou sistema de gestió aeroportuària, sinó també els aeroports de Maó i Eivissa. Tots representen l'entrada i la sortida més habitual dels seus territoris respectius, i en el cas de Son Sant Joan el nombre de pas-

satgers és prou alt com per ser inclòs, amb Madrid i Barcelona, entre els primers aeroports que gaudiran d'aquest sistema de cogestió aeroportuària. En aquest sentit, és menester recordar que el benefici operatiu imputable del 2009 de Son Sant Joan fou de 37,8 milions d'euros, mentre que la previsió per a enguany és de 50,7 milions, segons AENA.

És ben important el fet que les grans decisions, com els comitès de rutes i la captació de noves destinacions i clients, hagin de ser apro-

vades amb una majoria qualificada i no tan sols amb el vot de la societat estatal, sinó també amb l'acord dels components del Consell d'Administració de la societat filial que segurament es crearà per gestionar els nostres aeroports i que hauria de tenir participació autonòmica. Decisions com els horaris que tindran les operacions o si Son Sant Joan ha de tenir o no connexions intercontinentals, per exemple amb els Estats Units i l'Orient Llunyà, haurien de prendre's des de les Balears, ja que són decisives per cercar mercats emissors de turisme alternatiu al que hi ha avui dia, fet decisiu per allargar la temporada o millorar el nostre posicionament en el turisme urbà i de congressos.

Igualment, crec que un model de cogestió aeroportuària idoni ens hauria de permetre determinar quin tipus de taxes aplicam als aeroports i la relació econòmica que hem de mantenir amb les companyies aèries més freqüents, entre les quals n'hi ha moltes que gairebé no tenen connexions amb la resta d'aeroports d'AENA. Aquest model també ha de servir per participar en les decisions de com emprar els ingressos aeroportuaris, i de determinar, sempre amb processos transparents i garanties, les condicions que han de complir els proveïdors i les empreses que participin en la millora dels serveis i les infraestruc-

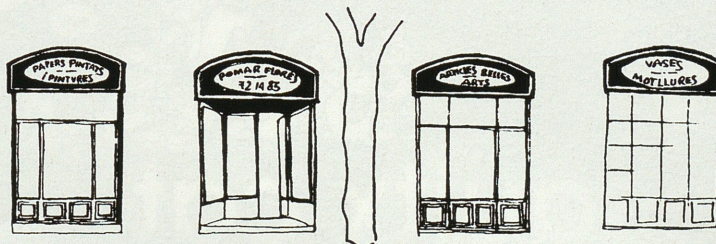
tures dels nostres aeroports. Fins i tot, la cogestió aeroportuària pot ser una oportunitat per aproximar aquests espais a les societats il·lenques i integrar-los econòmicament, però també culturalment i social, en la realitat balear.

Vull recordar que en el darrer any els gestors actuals dels aeroports balears han decidit tancar els nostres principals aeroports en dues ocasions: una arran de l'acció terrorista d'ETA, i una altra arran de l'aproximació del nígul de cendres provocat per l'Eyjafjalla. Han estat decisions discutides, encertades o errades, però són decisions que s'han pres exclusivament fora de

les Balears. Per ventura, si haguessin de participar en aquestes decisions les Balears, l'acabarien encertant, o errant, tant com els gestors aeroportuaris d'ara, però serien les nostres decisions, i això, en una comunitat autònoma que ha aconseguit fites d'autogovern importants i que aspira a aconseguir-ne més, és important. Si tenim en compte que el turisme és el principal motor de la nostra economia i que els aeroports són la nostra principal porta d'entrada, el fet de cogestionar els aeròdroms de Son Sant Joan, Es Codolar i Maó, que connecten les nostres principals illes amb tot Europa, és tant important

"Encara queden botigues"

Casa Domar Flores

PAPERS PINTATS I PINTURES · ARTICLES PER A ARTISTES · VASES I MOTLLURES

SANT MIQUEL, 77 - Telèfon 971 721 483 - Fax 971 719 312 · 07002 - PALMA (MALLORCA)

ARA TAMBE
PREMSA I PAPERERIA

per a nosaltres com per a un ésser viu decidir quin aire vol respirar.

Un altre motiu que no hem d'obviar és que, a l'igual que pels aeroports entren la major part dels nostres clients, també en surten els nostres empresaris; també hi passen els directius i treballadors desplaçats per donar a conèixer o vendre al món els nostres productes i serveis o per negociar acords i millorar els processos productius de les seves empreses, i també és utilitzat pels estudiants que adquireixen fora coneixements indispensables per continuar progressant econòmicament i com a societat, i pels ciu-

tadans que es desplacen per motius de lleure. És a dir, els aeroports són les portes que hem de travessar per vendre, comprar i formar els nostres ciutadans, a més de per gaudir d'indrets meravellosos que també hi ha fora de les Balears i que tenim més a prop que mai gràcies a les agències de viatges, les cadenes hoteleres i les companyies aèries que s'esforcen a dur-nos turistes.

Així i tot, si és ben necessari un model de cogestió aeroportuari en què prenguem part de les decisions, és totalment desaconsellable que ens precipitem a acceptar qual-

sevol tipus de fórmula sense pràcticament analitzar si és l'adient per als pròxims anys i també a mitjà i llarg termini, i seria rebutjable una cogestió aeroportuària que només servís per, mitjançant la participació de les institucions i les organitzacions balears, camuflar el manteniment centralitzat de les decisions sobre les gestions dels nostres aeroports. En aquest sentit, compartim el desig que la llei que determini el nou model de gestió aeroportuària estigui en vigor enguany, però, amb la mateixa determinació que quan hem negociat altres temes cabdals per a les Balears, com el finançament, no s'ha d'acceptar la primera proposta que se'ns posi sobre la mesa de negociació si aquesta no compleix els mínims desigs de la nostra societat. La nostra acceptació d'un model de cogestió aeroportuària no s'aconsegueix a qualsevol preu.

En definitiva, el nostre model aeroportuari ens ha de permetre, com deia Joan Maragall, «veure entre núvols els estels brillar», a pesar dels niguls financers, polítics o de cendres que de tant en tant s'interposen entre el nostre present i el nostre horitzó, i ha de fer que siguem nosaltres mateixos els qui fixem on acaba aquest horitzó.

Josep Oliver és president de la CAEB.

La revista per als més joves
feta a les Illes

VISITA'NS
AL WEB

www.esquitx.cat

subscriu-t'hi!

GRAN!
SUPER!
REI!
VSCA!
GUAI!

ELS HA
REGALAT A TOTS UNA
SUBSCRIPCIÓ A
L'ESQUITX!
I AQUESTA
ALEGRIA?

Immobles de lloguer i amb opció de compra

*Des de
300€
al mes*

Més informació
a les oficines de "SA NOSTRA"
i a www.netmobilia.com

Serveis Immobiliaris **"SA NOSTRA"**

Adaptar-se per sobreviure

TEXT: SALVADOR A. VILA HORRACH

No es pot determinar què necessita Mallorca sense abans haver definit certs paràmetres que faran comprensible el tema del qual parlam. Una vegada fet aquest preàmbul, ens situam geogràficament i intentam definir la nostra situació de mercat. Per fer-ho, cal recordar un poc d'història.

L'aeroport representa l'*alma mater* de la nostra economia, més del 85% del PIB de Mallorca passa per les seves instal·lacions. Va ser a mitjan dècada dels noranta quan el Foment del Turisme va començar a parlar de gestió, cogestió i altres denominacions, perquè la gestió centralitzada no ens donava la flexibilitat que el nostre producte requeria. El nostre entorn canviava, els nostres clients demanaven un altre producte, i l'aeroport, tot i que era de nova construcció, no era essencialment el que necessitàvem.

Diversos factors varen contribuir de manera decidida i ràpida a deixar-lo parcialment obsolet:

- a) La liberalització de l'espai europeu.
- b) La ràpida i reeixida introducció en el mercat del producte de baix cost (*low cost*) referit a les línies aèries.
- c) Com a resultat dels dos aspectes anteriors i generalitzant, el producte d'operador turístic està en clara retirada, encara que coexisteix amb el de baix cost, però ja no és majoritari.
- d) La introducció d'un nou canal de vendes –Internet i les vendes en línia– és més efectiva a les destinacions consolidades, com és el cas de les Balears.
- e) La irrupció, des de fa anys, i per molts de nosaltres prevista, de destinacions competidores com

Turquia, Egipte i altres països més de la conca de la Mediterrània, ens ha mostrat una realitat: no som un producte únic. En els darrers anys aquests dos països han duplicat amb escreix la seva capacitat en detriment nostre, cosa que ha fet que disminuïssin els vols xàrter que arribaven als nostres aeroports.

Per tancar aquest tema i a tall de reflexió, no fa falta subratllar la desaparició, quasi total, del magnífic entramat empresarial aeronàutic que tenia la seva base a Palma com a conseqüència de la falta de demanda xàrter, en part a causa de la crisi econòmica mundial i del que s'ha esmentat més amunt, i en part a causa de

Cream espais per conviure

Roldan
Cream espais per conviure

971 763 666 • www.roltan.es

l'anquilosament estructural del nostre sistema productiu i de la falta de respostes ràpides a les noves situacions d'un mercat cada vegada més globalitzat en què les noves tecnologies tindran un lloc determinant en el nostre futur.

No vull oblidar-me, en aquestes línies, de dedicar unes paraules a la plataforma aeroportuària (*hub*) d'Air Berlin, ja que amb aquesta magnífica i innovadora solució els mallorquins hem resolt la nostra mobilitat amb la Península i els nostres visitants alemanys tenen la possibilitat d'arribar a la nostra illa amb més freqüència.

Parlava al principi de situar-nos geogràficament, per la vital importància que té per disposar d'un *hub*. A continuació, definiré breument els diferents *hubs*:

- El model nord-americà de transport aeri, amb predomini domèstic. Aeroports de connexió ràpida o *hub* de mig recorregut / mig recorregut i xarxes internacionals, la importància dels quals, al contrari dels models europeus, és minoritària en l'activitat global.
- El model europeu, amb aeroports de connexió ràpida entre els vols de curt recorregut / mig recorregut i els vols de llarg recorregut internacionals, com els *hubs* d'Amsterdam, Londres, Frankfurt i París.

Els *hubs* són útils per captar petits i mitjans corrents de trànsit; en aquests casos tenen un paper econòmic essencial i irremplaçable, per exemple, a la temporada baixa (hivern) i a la temporada mitjana a Mallorca. Quan els fluxos de

trànsit augmenten, el punt a punt s'imposa, com passa en la temporada alta, on creixen els vols punt a punt i tornen els xàrters complets.

La característica distintiva d'Europa és la capacitat i el potencial de desenvolupament dels aeroports, que, com és sabut, orienten i en molts de casos defineixen les estratègies del sector del transport aeri.

Ens trobam, doncs, amb un profund canvi en els hàbits, les reglamentacions, les tecnologia i les liberalització fins a hores d'ara desconeguts i d'una magnitud descomunal; en conseqüència, el nostre aeroport ha d'adaptar-se a aquesta situació.

Per comentar què cal fer, voldria parlar de qui va ser president del Foment del Turisme, Miquel Vicens i Ferrer, que tenia el suport de la Junta Directiva de la qual jo era membre.

«Amb tota la cautela que mereix una proposta no oficial, el Foment del Turisme pensa que, si el que es proposa és la privatització en bloc d'AENA, aquesta alternativa no assegurarà un millor funcionament dels aeroports de les Balears, ja que ens quedarem atrapats entre els interessos dels usuaris dels altres grans aeroports nacionals i, el que seria molt pitjor, dels seus grans operadors, que són empreses tan poc sensibles a les nostres necessitats i prioritats com Iberia i les grans companyies de construcció i serveis urbans» (maig de 1999).

Crec que nosaltres tenim un camí per seguir: què volem fer amb el nostre model productiu; definir, davant els corrents d'innovació, què ens reclamen els nostres mercats emissors i què ens requereix la globalització.

En aquests moments, les companyies aèries demanen descentralització, liberalització, competitivitat en els concessionaris (*handling*) i reducció de tarifes aeroportuàries; ens demanen el que no tenim ni podem donar, en una paraula:

desregulació. Per això, la creació *a priori* d'una societat d'aeroports de les Balears hauria de formalitzar-se, a fi d'elaborar els estudis conseqüents dins un ampli consens que desembocàs en la gestió dels aeroports de les Balears a càrrec d'un consell d'administració en el qual participassin les institucions polítiques competents (DGAC, AENA, Govern, Consells i AJS), associacions d'usuaris, etc. És importantíssim crear un comitè assessor/auditor per controlar les polítiques econòmiques

ques i d'objectius que cal seguir amb autonomia suficient per dur a terme la seva feina.

En resum, allò que pot fer productiu un aeroport és una gestió professional sense lligams polítics de cap tipus.

Si ens fixam en el nostre entorn, Europa, hi ha diferents tipus de models aeroportuaris: públics (Escandinàvia), privats (Anglaterra), públic-privat (Alemanya), cambres de comerç (França)... Nosaltres hem de triar el nostre model, se-

gons les nostres necessitats d'avui i les que podem preveure per al futur. No hem de caure novament en la desídia del «ja ens ho faran». Nosaltres hem de ser amos del nostre futur per al bé de les pròximes generacions. Cal tenir en compte que hem estat pioners en tot el que afecta el turisme i les àrees aeronàutiques, quan al país només hi havia monopoli.

Salvador A. Vila Horrach és conseller delegat d'AGA, Grupo de Empresas.

**QUAN PARLEM
D'EFICIÈNCIA ENERGÈTICA,
NO VENEM OCELLS
NI FLORS.**

INFORMI-SE'N A
WWW.ENDESAONLINE.COM

UN WEB INFORMATIU

Amb les notícies del dia i totes les informacions relacionades, per seguir l'actualitat amb profunditat

UN WEB DE PROXIMITAT

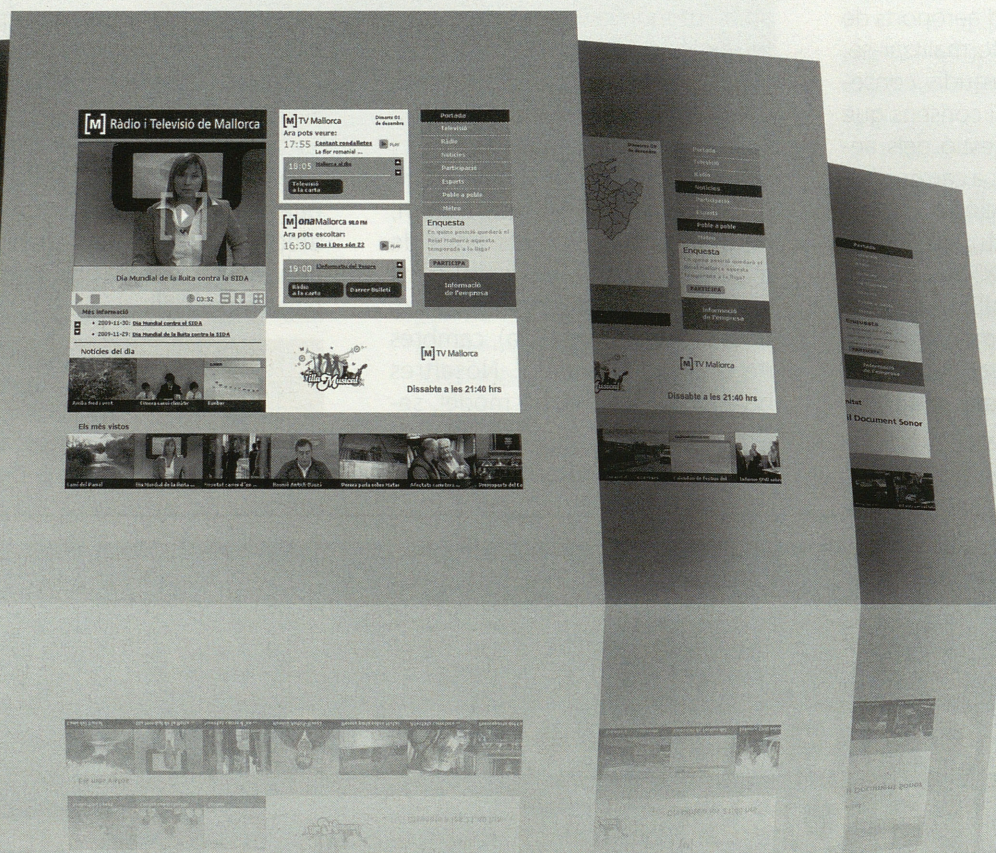
Amb accés directe a totes les novetats poble a poble

UN WEB A LA TEVA MIDA

Per seguir tots els programes en directe o quan vulguis, gràcies al servei de televisió i ràdio a la carta

rtvmallorca.cat, el millor clic per mirar i sentir Mallorca

Un procés d'individualització raonable i viable dels aeroports espanyols

TEXT: JOAN GUAL DE TORRELLA

La principal diferència entre els aeroports d'Espanya i els de la resta de països que s'hi poden comparar per la grandària del seu mercat aeroportuari és la capacitat que té el gestor de cada aeroport de fixar-ne la missió com a infraestructura clau al territori en què està localitzat, i els objectius que ha de perseguir la gestió per complir aquesta missió. En aquest sentit, el principal dilema que es planteja és decidir entre mantenir una gestió integrada o reformar el sistema cap a una gestió individualitzada o autònoma de cada un dels aeroports.

Així com en el dilema entre gestió integrada i gestió individualitzada hi ha una fórmula generalment aplicada que és la individual, no hi ha una resposta sistemàtica i generalitzada a les fórmules concretes que s'adopten per gestionar els aeroports. En l'eix públic-privat hi ha una gran diversitat de solucions, des de la íntegrament pública a la íntegrament privada, passant per diverses composicions d'empreses gestores mixtes. En l'eix jurisdicció central-jurisdicció(ons) territorial(s) com a administració de referència hi ha generalment una preeminència de les administracions locals, encara que hi ha també casos rellevants de presència regional i, en menor grau, de la central.

La titularitat de les instal·lacions i dels actius físics no és una qüestió fonamental en els sistemes de ges-

tió individual. En països com Canadà, França i Itàlia la propietat dels actius és del govern central. En altres casos, com Alemanya i Estats Units, els governs locals (i a Alemanya també els regionals) són propietaris dels actius. En canvi, a Gran Bretanya (majoritàriament) i a Austràlia està molt estesa la propietat privada dels aeroports.

La regulació dels aspectes relatius a la gestió aeroportuària és generalment de caràcter federal (o central), i el seu grau de detall o de restricció és molt variat: molt menor a Austràlia o Gran Bretanya, i molt major en altres casos com el d'Itàlia. El cas d'Alemanya és l'únic significatiu en què els governs regionals tenen grans capacitats regulatòries.

Finalment, és general la separació entre la gestió de la navegació

aèria (control de trànsit), la coordinació de *slots* i la gestió de les instal·lacions aeroportuàries.

Prenent en consideració aquests aspectes, hi ha algunes característiques d'una reforma de la gestió d'aeroports a Espanya que serien raonables i viables atenent el punt de partida en què es troba el sistema.

En primer lloc, és necessari constatar que la decisió ja presa de separar la gestió de la navegació aèria (mantenint l'Administració central com a nivell de referència) i la gestió dels aeroports és positiva, i fa més fàcil fer una reforma de la gestió aeroportuària.

Pel que fa a les instal·lacions, la titularitat dels aeroports podria continuar en l'àmbit de l'Administració central, en un marc en què els contractes o les concessions de gestió siguin prou llargs en el temps perquè el manteniment de la titularitat estatal no distorsioni l'autonomia de la gestió.

Les decisions sobre la forma d'abordar la gestió de cada un dels aeroports podrien traslladar-se a consorcis composts pels diferents nivells de govern, i s'hi podrien incorporar organismes sense ànim de lucre com les cambres de comerç. En principi, seria desitjable que les administracions locals tinguessin presència preeminent en aquests consorcis, encara que la realitat espanyola obliga a tenir en comp-

te les administracions regionals. No tindria gaire sentit que l'Administració central tingués una presència en aquests òrgans. Hi hauria ja altres elements de la reforma que preservarien la capacitat d'actuació i de supervisió del Govern central: control de la navegació aèria, manteniment de la titularitat de les instal·lacions, exercici de les potestats regulatòries que es considerassin oportunes i gestió dels fons de subsidi per als aeroports designats per rebre'ls, entre d'altres.

Els consorcis responsables de la gestió en cada aeroport podrien establir contractes de gestió amb empreses gestores que podrien ser públiques o mixtes. Si bé el marc legislatiu, institucional i regulatori hauria de ser el mateix per a cada un dels aeroports, les característiques específiques de les empreses gestores no tindrien per què ser idèntiques en tots els casos. Seria aconsellable establir un grau ampli de discrecionalitat en aquest sentit a favor dels consorcis responsables de la gestió.

L'empresa gestora de l'aeroport hauria de tenir assignades les funcions de:

1. Fixar tarifes
2. Decidir sobre la inversió
3. Decidir en matèria de *slots*
4. Organitzar la política comercial

Com ja hem comentat, la potestat regulatòria hauria de quedar en

l'àmbit de la jurisdicció central, i hauria de ser exercida preferiblement per una agència regulatòria de caràcter independent. Aquesta mateixa agència podria ser la responsable de la gestió dels fons requerits per finançar les obligacions de servei públic (OSP) instituïdes respecte als aeroports que siguin designats per complir aquesta funció d'OSP, encara que la seva operació no resulti autosuficient des del punt de vista financer.

Pel que fa a la disposició de fons per sufragar els dèficits als aeroports designats OSP, el preferible des del punt de vista de l'eficiència econòmica seria que aquests tinguessin un origen pressupostari. Això no obstant, podria ser més viable i operatiu que, com succeeix a Canadà i en altres països, s'establís un fons nodrit d'aportacions dels aeroports que tenen rendibilitat financera.

En qualsevol cas, no cal sobredimensionar els requeriments financers del subsidi als aeroports designats OSP, perquè en un gran nombre d'aeroports espanyols el trànsit se situa ja per sobre del llindar d'1 a 1,5 milions de passatgers (a partir del qual els aeroports poden ser rendibles, segons les anàlisis fetes per a la Comissió Europea). A més, és molt probable que la individualització de la gestió tingui la conseqüència –com ha succeït ar-

el mirall amb el suport de

**Consell de
Mallorca**

■ Departament de Cultura i Patrimoni
Direcció Insular de Política Lingüística

- Plànols Topogràfics
 - Mesuraments
 - Replanteigs
- Fotografies aèries
 - Verticals
 - Panoràmiques
- Publicitat aèria
- Peritatges
- Valoracions
- Projectes agrícoles
- Estudis mediambientals

Plaça Rosselló, 4A, 3r - Tel. 971 72 33 56 Fax 971 71 89 01
www.estop.org E-mail: estop@estop.org

ran d'algunes experiències de reforma— de millorar l'eficiència dels aeroports de menys trànsit, la qual cosa reduiria la dimensió dels subsidis requerits.

Un procés de reforma que institueixi la gestió individualitzada d'acord amb les línies establertes en aquest text permetria fer compatibles els diferents objectius que les parts interessades en la gestió dels aeroports persegueixen. D'una banda, es garantiria que la gestió dels aeroports prenguéssim com a referència l'optimització de l'impacte d'aquestes instal·lacions al territori sobre el qual tenen influència, per la qual cosa s'aprofitarien en major grau les respectives potencialitats de tots i cada un dels aeroports. D'això derivaria una millora general de l'eficiència del sistema. D'altra banda, quedarien garantits els objectius tradicionals de la política aeroportuària a Espanya, i sobretot, el del manteniment en con-

dicions operatives d'aeroports no rendibles que compleixen funcions considerades d'interès general. Hi ha diferents fórmules senzilles perquè aquest objectiu sigui preservat, i fins i tot millorat, amb un nou model de gestió. Finalment, la major transparència dels mecanismes de subsidi en el model individualitzat garantiria que els objectius de solidaritat s'aconguessin amb més eficàcia i impacte als aeroports designats com a beneficiaris dels subsidis.

En el cas de les Balears, l'aeroport és la infraestructura bàsica i la Cambra sempre ha defensat que

s'hauria de gestionar d'acord amb l'estratègia que tenen les Illes quant a mercats i amb les companyies aèries. Per nosaltres, el model adequat seria el d'una gestió individualitzada, perquè la realitat local és la que ha d'imperar a l'hora de gestionar l'aeroport, però pública, comptant amb la intervenció d'agents privats i individuals.

Aquesta és la lliçó que s'extreu de moltes de les reformes aplicades des de l'inici dels noranta en diferents països de l'OCDE.

Joan Gual de Torrella és president de la Cambra de Comerç de Mallorca.

15.000 EQUIPAMENTS DE TOT CATALUNYA. TOT EL QUE BUSQUES, A UN SOL CLIC.

343 noves escoles i fins a 15.000 equipaments de tot Catalunya ara estan al nou portal de la Generalitat de Catalunya, des d'on podràs accedir de forma fàcil i còmoda a la informació bàsica sobre els equipaments públics i concertats. Troba tot el que busques amb un sol clic o ara, també, des del teu telèfon mòbil.

Escola Pere IV de Barcelona

 Generalitat de Catalunya

[opinió]

TOMEU MARTÍ I FLORIT

La llengua és la clau

El passat 17 d'abril es va fer l'acte de cloenda de la campanya «Cafè per la Llengua». Probablement ha estat la campanya popular amb més impacte que ha fet mai l'Obra Cultural Balear i, per ventura, també la campanya a favor de la llengua catalana amb més impacte que s'ha fet mai a les Illes Balears. En tot cas, les dades són espectaculars: més de 700 reunions, més de 25.000 participants, tots els domicilis de Pollença visitats, com a mínim un acte de la campanya a cada municipi de Mallorca i una nòmina espectacular de personatges públics adherits.

A l'espera d'un balanç més detallat i meticulós, crec que es pot afirmar que la campanya «Cafè per la Llengua» ha estat un gran èxit.

Ara, una vegada acabada una

campanya amb un fort component popular, l'OCB n'impulsarà una, també de contingut lingüístic, de durada i ambició més modesta, però molt important en el moment en què ens trobam.

Ara mateix som en un any de final de la legislatura en les institucions autonòmiques i municipals i, per tant, en un any de fer el balanç del que haurà significat aquesta convulsa legislatura en política lingüística. Ja podem afirmar que la legislatura no haurà estat tan nefasta per a la llengua catalana com l'anterior, en què des del govern presidit per Jaume Matas es varen impulsar, per primera vegada en democràcia, mesures regresives pel que fa a la normalització del català. Però, òbviament, amb això no ens podem conformar. De

fet, des de les direccions general i insulars i també des de la direcció general de l'Ajuntament de Palma, s'han impulsat molt bones iniciatives per aconseguir la plena recuperació de la llengua catalana, però d'allò que es tracta és de saber si les institucions (no tan sols les direccions corresponents) han donat l'impuls necessari a la normalització.

Ara, quan falta un any perquè acabi la legislatura, no és encara el moment de fer balanç, és el moment d'aportar idees i de marcar uns objectius i uns indicadors que ens permetin d'aquí a un any fer una valoració el més objectiva possible de la feina feta per les diferents institucions en matèria de política lingüística.

A principi de legislatura, l'OCB va fer públic el seu full de ruta per a la normalització del català a les Illes Balears, i l'estiu passat el Consell Social de la Llengua Catalana va aprovar el Pla de Normalització Lin-

güística. Aquests documents (molt semblants) marquen el camí per a la plena recuperació i són un bon pla d'acció per als gestors institucionals. A hores d'ara, ja sabem que els objectius marcats no s'assoliran en aquesta legislatura, però també sabem que no ens podem permetre, com a poble, esperar gaire més a començar a aplicar-los.

Per això, l'OCB farà pública, ben aviat, la seva llista de prioritats per a aquest any que queda de legislatura.

Aquesta proposta no diferirà gaire de les demandes essencials del Correllengua 2010, que s'ha desenvolupat durant els darrers dies d'abril i la primera setmana de maig.

En aquest sentit, ara per ara, les prioritats en matèria de política lingüística han d'anar en la línia que les institucions assumeixin d'una vegada per totes el lideratge del procés de normalització lingüística; que s'acabi amb totes les discrimi-

nacions pel fet d'usar la llengua catalana, i en especial les agressions als nostres drets lingüístics; que es compleixi i es faci complir la normativa lingüística vigent, en especial la Llei de normalització lingüística, el Decret 100 i el Decret de Mínims a l'ensenyament, i que es comenci a aplicar el Pla de Normalització Lingüística aprovat pel Consell Social de la Llengua.

Aquestes demandes, amb més concreció, seran les que formaran part d'aquesta nova campanya de l'OCB. Una campanya que tindrà una durada mínima (dos o tres mesos) i que té un objectiu concretíssim: fer un esprint final de legislatura que garanteixi que la llengua catalana guanyi presència en tots els àmbits de la societat i que la situï en el lloc que segons la història i segons la legalitat vigent li correspon, la de llengua vehicular i de cohesió social de les Illes Balears.

Sortim a l'exterior

Línies d'ajuda de l'Institut Ramon Llull per a la promoció exterior de la llengua i cultura catalanes.

Consulta la web www.llull.cat

LLULL institut ramon llull

Institut Ramon Llull,
c/ Protectora, 10, local 11. Palma. Tel. 971 729 667

Innovació pedagògica

Promoció de la literatura catalana

Traducció d'obres en català

Residències de traductors

Desplaçaments d'artistes

Desplaçaments d'escriptors

Certificats de català

Campus Lingüístic

Ensenyament de català a l'exterior

Beques per a estudiants

[entrevista a...]

Carme Riera

(2a part)

PER ESTHER BALAGUER

Carme Riera va néixer a Palma l'any 1948. És escriptora i professora a la Universitat Autònoma de Barcelona. Col·labora regularment en *El País*, *Quimera* i *La Vanguardia*. És autora d'un bon nombre de novel·les, moltes de les quals guardonades amb premis rellevants com el Premi Ramon Llull, el Josep Pla, el Lletra d'Or, el Premi Nacional de Narrativa o el Premi Sant Jordi, entre molts d'altres. La seva obra és molt extensa i plural, i abraça des d'un primer recull de contes, *Te deix, amor, la mar com a penyora* (1975), fins a la seva darrera publicació, *Amb ulls americans* (2009). El Govern de les Illes Balears l'ha proclamada escriptora de l'any 2010.

Foto cedida per Carles Domènec

Amb ulls americans.

*Te deix, amor, la mar
com a penyora.*

Aquestes fotografies de Carles Domènech formen part de l'exposició de «L'escriptor de l'any», per iniciativa de la Conselleria d'Educació i Cultura del Govern, que s'inaugurà a la Universitat de Lletres de Lisboa a principi de març, amb imatges sobre els escriptors Baltasar Porcel, primer escriptor de l'any, i Carme Riera. Les imatges sobre l'autora fan referència a les seves novel·les. Cada instantània s'inspira en fragments dels seus llibres. D'aquesta manera, el fotògraf reinterpreta visualment la literatura de Riera i es converteix en representant de tots els seus lectors.

Som a la plaça de Santa Eulàlia, on tindrè la sort de compartir un cafè amb Carme Riera. És Divendres Sant, la plaça bull de gent; hi ha confraries i renou de tambors. He arribat prest per situar-me, demanar el primer cafè i desplegar tots els meus papers i la gravadora. Na Carme s'endarrereix perquè, a més de totes les coses que ha de fer sempre durant les seves curtes estades a Mallorca, ha tingut la poca fortuna de quedar-se tancada en un ascensor. Quan arriba, atabalada i carregada de bosses, sé que tot funcio-

narà a la perfecció. A la seva mirada s'hi pot llegir saviesa, experiència i aquella predisposició que caracteritza les bones persones.

[Continuació.]

Tenc entès que t'agrada molt el cinema, i tal vegada un dels teus desigs sigui veure una novel·la teva adaptada a aquest gènere. Quina obra creus que seria més adient per dur a la gran pantalla?

Hem tingut mala sort, perquè hem intentat moure fitxa en aquest

camp amb *Dins el darrer blau*, *Una primavera per a Domenico Guarini* o *L'estiu de l'anglès*, però no sabem què passarà. També he escrit guions per a televisió. Vaig ser la guionista principal d'una sèrie de TV3 que es deia *Dones d'aigua*. M'hi he trobat molt a gust.

Per gèneres que no quedis! Has treballat el gènere epistolar, la novel·la, els contes dels teus inicis i fins i tot un diari a *Temps d'una espera*. Amb quin gènere et sents més a gust?

Depèn de la història. La veritat és que em sent còmoda en tots. Depèn del que em demani el que vull contar.

Penses que la novel·la és com assolir una mena de maduresa literària?

Pens que per fer una novel·la necessites ser gran, que t'hagin passat coses, haver viscut algu-

nes experiències que si ets molt jove no et poden haver passat. Crec que una nina de vint anys és difícil que escrigui una novel·la. Podria ser, però no és gaire comú.

T'explicaré una cosa interessant. El meu amic Juanjo Millás em va contar una història que li havia explicat el poeta Pepe Hierro i que vaig fer servir en una mena de *master class* sobre escriptura que vaig impartir a la Menéndez Pelayo.

L'exemple d'en Juanjo és el següent: Una parella es casa i fa una llista de noces. La parella té uns amics que viuen a l'estranger i, en comptes de fer-los un regal de la llista, els regalen uns llums horribles per posar sobre la tauleta de nit. La parella els amaga en un altell i en fa servir uns del seu gust. Un dia reben una visita inesperada d'aquests amics de l'estranger que tot just acaben d'arribar a Madrid i, per sort, tenen temps de col·locar els seus llums a les tauletes del dormitori

abans que pugin al pis i deixar els seus amagats sota el llit. Quan després de mostrar-los el pis arriben al dormitori i pitgen l'interruptor, dos punts de

llum s'encenen sota el llit.

En Juanjo diu que l'escriptor és qui sap continuar això. Si t'hi fixes, la història està tancada, però qui

embat
LLIBRES

Llibres de text 2010-2011

És el moment de fer la teva reserva
(Educació primària i secundària)

**15% de dcte.
fins al 15 de juliol**

Ptge. Papa Joan XXIII | Centre Comercial Geranis | 07002 Palma. Mallorca. Espanya | T +34 971 713 350 F +34 971 213 641
info@embatllibres.com | www.embatllibres.com

sap explicar què passa ara mantenint el punt de suspens igual o més alt del que està?

El vaig posar d'exercici perquè fessin les seves propostes passades un parell d'hores. Està bé l'exemple, eh?

Miraré de pensar una resposta i te la faré

arribar per correu... (reim). La recuperació de la memòria històrica és una constant dins la teva obra: *Dins el darrer blau*, *La meitat de l'ànima*... El present necessita saber del passat?

Pens que sí, per evitar que les errades del passat es tornin a repetir i perquè

no conec cap bona història del passat mallorquí. Tenc unes ganes horribles de llegir alguna cosa que faci justícia al moment que es va viure aquí durant la postguerra, a les veus dels jueus, a la realitat històrica de Mallorca.

Escriure sobre fets reals requereix rigor i veracitat i, per tant, molta documentació, una cosa que sé que t'apassiona.

Efectivament. Quan et documentes descobreixes molts de fets i qüestions respecte als quals has estat enganat durant molt de temps. Per exemple, hi ha molts catalans que parlen dels seus reis catalans. Nosaltres sí que en tinguérem de reis catalans, però ells no; en tot cas, els reis eren de la Corona d'Aragó. I així moltíssims de detallets més.

I com et sols documentar: amb el llibre i l'enciclopèdia tradicional o fas servir els avenços de la informació?

Tot. Realment ho faig servir tot. M'encanta anar a les biblioteques, i encara més a les hemeroteques. M'apassiona llegir els diaris de l'època, tot i saber que sovint contenen mentides.

És una manera d'entrar en el context social de l'època, com si et posassis a la seva pell i sabessis exactament el que ells sabien.

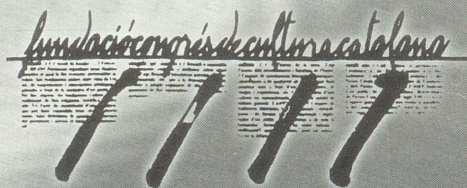
És just això. Per escriure *La meitat de l'ànima* vaig passar molts de matins a l'hemeroteca i record que em varen impactar molt els diaris de postguerra. Era una cosa terrible! La secció de successos estava formada per notícies d'afusellaments. I una altra cosa que em va esgarriar va ser la immensa quantitat d'anuncis relacionats amb l'ortopèdia, per l'elevat nombre de mutilats de guerra que hi havia a la societat d'aquell temps.

Internet és una eina magnífica per obtenir

EL MIRALL amb el suport de

**Generalitat
de Catalunya**

qualsevol dada en qualsevol moment i aparentment amb molt poc esforç. Què penses d'aquest fenomen? Com te'n desfàs?

És un gran invent, sens dubte, i jo el faig servir molt també. Això sí, s'ha d'anar molt alerta amb Google i contrastar la informació...

Creus que aquest fenomen se't pot girar en contra amb el llibre digital?

No. No pot fer mal al llibre perquè el llibre seguirà existint (i esperem que els escriptors també!). Estam parlant de suports. El llibre existirà en el suport que sigui. Sí

que pot fer mal a la indústria editorial.

Creus que funcionarà?

Jo trob més incòmode llegir en una pantalla, però bé! Se m'acut una part bona i és que els qui ara estan fent una tesi no han de tragar sota el braç tots els llibres que hi duia jo quan feia la meua.

Premis com el Lletra d'Or, el Premi Nacional de Literatura, el Premi Sant Jordi... Òbviament, deu ser una satisfacció molt gran experimentar un reconeixement així de la teva obra i de la teva carrera. Creus que si no haguessis estat així series conscient de la vàlua

de la teva obra? Tu et valoraries igual?

Els premis, benvinguts siguin; però tu ets la mateixa persona i la teva obra té exactament la mateixa qualitat. Tenc una amiga que viu als Estats Units, na Roser Caminals, que és extraordinària, i, tot i així ha estat molt poc premiada. Amb això et vull dir que viure fora és un handicap espantós. Jo li he prohibit que es queixi. Li dic que ha de mirar com escriu. Això és el que compta.

De vegades, la gent és massa autocrítica...

Això passa sempre. De fet, és quasi convenient. Només els beneïts estan

satisfets de si mateixos. Jo també tenc sempre molts de dubtes en rellegir el que faig. La gent que inicialment està satisfeta no em mereix gaire confiança.

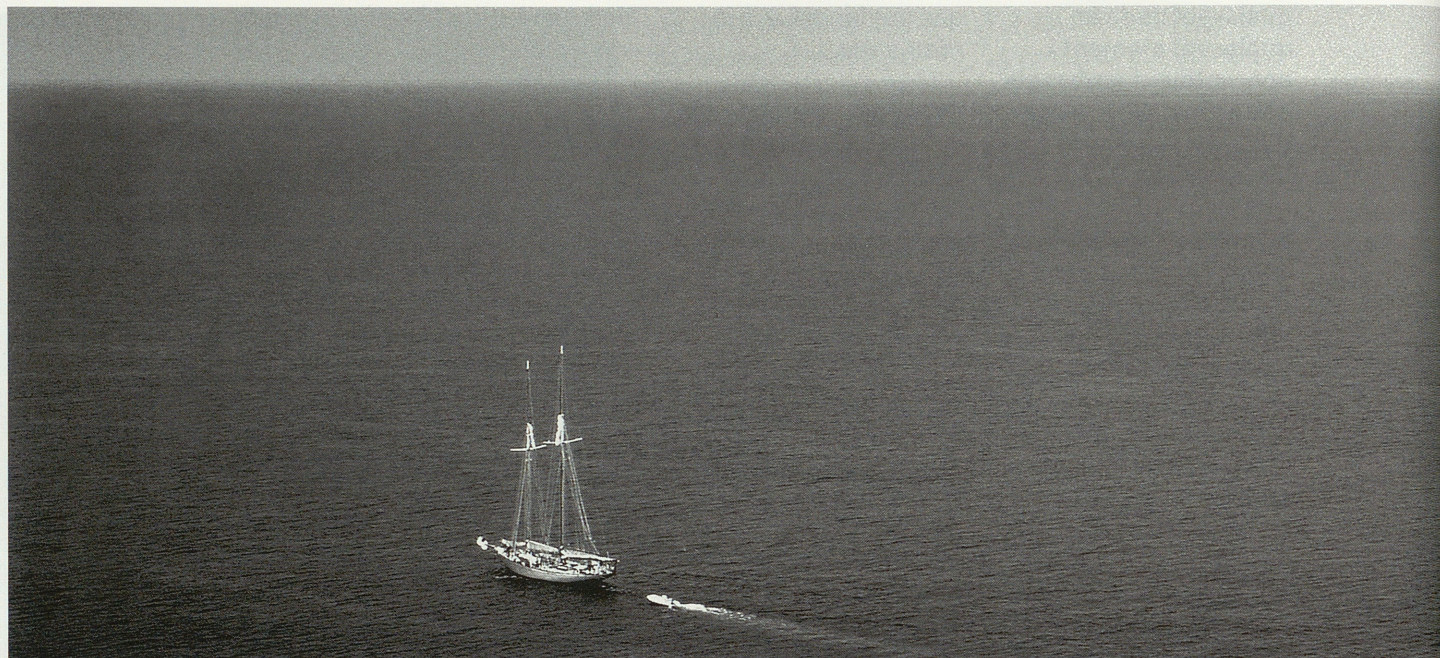
Explica'ns alguna anècdota que recordis amb estimació relacionada amb un premi.

Mira, precisament el primer, el que em va donar la revista *Recull*, de Blanes, per *Te deix, amor, la mar com a penyora*. Jo havia enviat el relat i quan em varen telefonar per dir-me que era la guanyadora no m'ho creia de contenta que estava. Eren 20.000 pessetes de llavors, un premi que estava molt bé. Re-

Metges especialistes en oftalmologia

C/ d'Anselm Turmeda, 10. Palma (Mallorca)
Tel. 971 20 15 12 - 971 29 47 44 - 971 29 54 50
Fax 971 75 52 38
A/e: iom@iom.es

Te deix, amor, la mar com a penyora.

cord que quan vaig anar a recollir-lo, en donar la mà al secretari per agafar el taló, em va dir: «Has d'aprendre a escriure en català; Marià s'accentua», i jo li vaig respondre: «Sí, he d'aprendre més català, però no és Marià, és Maria». Em va mirar desolat. Jo crec que si hagués sabut que era

Maria i no Marià no m'haurien donat a mi el premi.

Tornant als llibres, una de les teves darreres publicacions és *Amb ulls americans*, en què jugues amb l'humor a través d'un jove periodista americà que satiritza sobre la política catalana a la seva crònica.

Amb el títol i el joc de paraules, dónes la primera pista humorística?

De vegades s'ha de descansar i provar coses diferents. Jo mai no havia fet novel·la satírica. He hagut d'explicar el joc de paraules perquè només s'entén aquí, on la paraula *embulls* té significat.

I ara, treballes en una nova obra? Entre les classes a l'Autònoma, la família i ser l'escriptora de l'any, no sé si et queda gaire temps.

Ara he acabat una novel·la que encara no té títol i que és de caire policíac, però vull deixar-la reposar perquè és la meva primera experiència en aquest gènere i és molt difícil.

Per mantenir el suspens...

Exacte. És el més difícil que he fet mai. Es tracta de mantenir l'atenció, i el que és més difícil encara: sense enganyar, perquè no es pot enganyar, has de donar pistes falses però que siguin correctes, si saben tot d'una qui és l'assassí estàs llest!

O pots fer que el lector

«El llibre existirà en el suport que sigui. El llibre digital, però, pot fer mal a la indústria editorial».

sense títol i et desitjam el millor com a escriptora de l'any. Que n'escriguis molts més i alerta amb els ascensors!

Sí, si la novel·la no em jubila a mi, jo no tenc pensat deixar d'escriure mai.

ho sàpiga i que sigui el protagonista qui no sap res...

Sí, tot i que jo he optat pel model clàssic. En aquesta lluita estam...

Molt bé, Carme, esperam poder llegir aviat aquesta novel·la

JORNADES DE PARTICIPACIO CIUTADANA I TREBALL COMUNITARI

11-12 DE JUNY 2010
MÉS INFORMACIO: 971 225 902

Ajuntament de Palma

PARTICIPA@CIO en marxa BENESTAR en marxa

[miscel·lània]

MACIÀ CALAFAT

La flama de la llengua va tornar a prendre els carrers i les places

El Correllengua 2010, organitzat per Joves de Mallorca per la Llengua, ha tornat a treure la reivindicació lingüística al carrer. La sisena edició de l'activitat ha demostrat, una vegada més, la vitalitat de la llengua catalana i el compromís de les mallorquines i els mallorquins amb el fet d'usar-la.

En aquesta ocasió, les torxes han estat elaborades per l'artista mallorquina Lara Fluxà. El Correllengua es va dividir en dues columnes al seu pas per la part forana de Mallorca, la Miquel Bauçà i la Miquel Àngel Riera, que prenen una altra vegada el nom de destacats intel·lectuals

mallorquins. En passa per Palma, les columnes van agafar el nom de Toni Roig i Rosa Bueno, en memòria dels dos activistes culturals i veïnals recentment desapareguts. El Correllengua va començar el passat 17 d'abril amb un acte simbòlic a Lluç que va coincidir amb la Trobada de

Socis i Amics de l'OCB. Al llarg de tot el matí, hi va haver animació infantil amb Cucorba, actuació dels Castellers de Mallorca, ballada amb Els Sonadors dels Vuit Vents, dinar popular, «Cafè per la Llengua» multitudinari i un concert del grup revelació de la temporada, Els Amics de les Arts. El Correllengua va començar amb l'encesa de la torxa al monument de la flama de la llengua, que va fer el prior del monestir Jaume Reynés, i amb una cadena humana a la qual varen prendre part els participants a la Trobada.

El Correllengua va començar el recorregut per la part forana de Mallorca el dissabte 24 d'abril. L'activitat ha visitat les diferents poblacions de Mallorca els dies 25 d'abril, i 1, 2 i 8 de maig. El Correllengua també va visitar Palma el 30 d'abril. El final de festa, a Cort, va consistir en un concert a càrrec

d'Herbes Dolces, del grup valencià Obrint Pas i dels catalans Kumbes del Mambo.

Paral·lelament al pas de la flama per Mallorca, s'han fet diferents activitats entre setmana. El Correllengua Instituts ha visitat diferents centres

d'ensenyament secundari per fer-hi arribar la flama de la llengua. En el Correllengua UIB hi ha hagut diverses activitats per promoure la participació universitària a favor de l'ús de la llengua. D'altra banda, el Correllengua Cultural ha

promogut diverses expressions artístiques en català adreçades als més joves. Com en cada edició, a més, el Correllengua Digital ha permès la participació de persones de tot el món, que han pogut penjar un missatge de suport a l'activitat en el web

www.correllengua.cat.

L'acte final del Correllengua es va fer a Petra el passat dissabte 8 de maig, amb una gran festa i un concert que va coincidir amb la Trobada d'Escoles Mallorquines organitzada pel Moviment d'Escoles Mallorquines. L'activitat, que va tenir com a tema central la mobilitat sostenible, va començar a les 16.00 hores amb un cercavila i

diferents tallers adreçats als infants. El moment central va ser l'arribada de la flama de la llengua a la plaça. Posteriorment, varen actuar, entre d'altres, Cucorba i Música Nostra. El Correllengua es va cloure amb una torrada popular i amb un concert a càrrec de Volvox, Aspencat, Brams i Lax'n'Busto.

La valoració del Correllengua 2010 feta per Joves de Mallorca per la Llengua ha estat molt positiva, ja que hi han participat milers de corredors de totes les edats, orígens i condicions socials. El Correllengua ha tornat a demostrar la força del moviment a favor de la llengua, la cultura i el país.

LLIBRES DE TOTS
ELS PAÏSOS
CATALANS

LLIBRES INFANTILS
I JOGUINES

LLIBRES DE TEXT

MÚSICA, PEL·LÍCULES
I JOCS D'ORDINADOR
EN CATALÀ

SERVEI DE LLIBRES
ESTRANGERS

Carrer d'en Rubí, 5 - Tel. i Fax 971 71 38 21
07002 Palma (Mallorca) - quart_creixent@quartcreixent.cat
www.quartcreixent.cat

Arts

XISCO

Gràfiques

carrer del baix riera, 1 - a
tel / fax: 971 47 57 54
07008 Palma de Mallorca

«Horitzó 2020. La formació professional suma»

El Govern de les Illes Balears ha organitzat durant els mesos d'abril i maig el cicle de conferències «Horitzó 2020. La formació professional suma», en què experts en aquest camp han analitzat el procés de transformació de l'FP per afavorir un nou model econòmic fonamentat en la qualificació de les persones.

Inauguració centres integrats.

Amb «Horitzó 2020. La formació professional suma» es pretenia reflexionar sobre la formació professional i la aportació que fa al desenvolupament del capital humà, així com donar a conèixer el Decret de centres integrats de formació professional de les Illes Balears i la xarxa de centres i els centres de referència nacional d'FP a les Illes Balears.

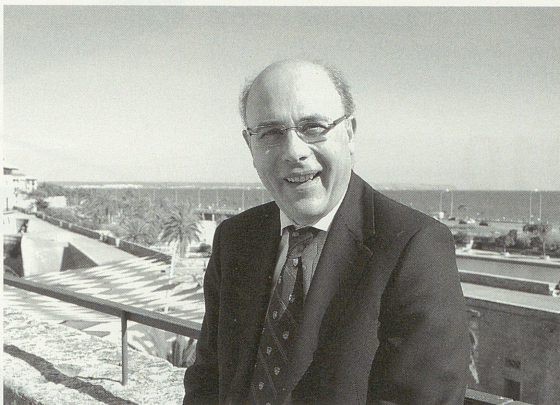
Un altre dels objectius d'aquest cicle era valorar la importància de les competències professionals, socials i personals i l'avaluació de la competència en la formació profes-

sional, contextualitzar la formació professional dins l'espai europeu i debatre les pautes d'orientació professional per definir els itineraris formatius. En definitiva, aquestes conferències han estat pensades per compartir experiències sobre el funcionament de centres integrats de formació professional d'altres comunitats. Una iniciativa que avui, un cop acabada, podem valorar com un èxit.

Vuit ponències d'experts que treballen en el camp de la formació professional dins l'àmbit estatal i internacional han donat contingut

a «Horitzó 2020. La formació professional suma».

Adreçat als membres de la comunitat educativa (equips directius, professors, tutors, orientadors, famílies, universitaris, alumnat, etc.) a més d'agents socials (empresaris, sindicats...) i públic en general, el programa ha comptat entre els seus convidats amb experts coneguts de la realitat de la formació professional a l'Estat i a Europa, com ara el sotsdirectora de Formació Professional del Ministeri d'Educació, Soledad Iglesias, que va fer una radiografia de l'FP a Espanya;

Francesc Pedró.

Clara i Miquel mestre, director general d'FP.

Conferència «La formació professional a Espanya». Soledad Iglesias.

un representant del Centre per a la Innovació i Recerca Educativa de l'OCDE, Francesc Pedró, que tractà el tema de la formació professional com una inversió de futur.

Així mateix, el director del CIFP de Manteniment i Serveis a la Producció de Langreo (Astúries), Manuel Fanjul, i el director de l'IEFPS Bidasoa (Irun), José Ignacio Iruretagoiena, compartiren amb els assistents les seves experiències com a responsables de centres integrats d'FP i donaren a conèixer des de distintes perspectives diferents formes de funcionament dels centres integrats d'FP.

La Direcció General de Formació Professional i Aprenentatge Permanent de la Conselleria d'Educació i Cultura s'ha marcat com a objectiu prioritari potenciar l'orientació professional i acadèmica, conscient que aquest servei és fonamental en el sistema educatiu, ja que ajuda els joves a escollir el seu futur acadèmic i professional tenint en compte les seves capacitats, destreses, interessos i motivacions. Per aquesta raó, organitza de manera periòdica activitats com aquest cicle de conferències que ajudin a potenciar el coneixement de la formació professional de les Illes Balears.

amb el suport de:

**Govern
de les Illes Balears**

Conselleria de Presidència
Direcció General de Comunicació

el mirall

**GOVERN
de les ILLES
BALEARS**

www.illesbalears.cat

Projectes solidaris 2010

El president de "SA NOSTRA", juntament amb els representants de les 70 entitats, ha presentat els resultats de la Convocatòria d'ajuts per a projectes solidaris 2010 a Mallorca dins l'apartat de formació i dependència. Aquesta convocatòria forma part de tot un conjunt d'iniciatives que du a terme l'Obra Social per ajudar els col·lectius més desfavorits. Les urgències socials, la

formació i la dependència són els eixos principals d'actuació.

79 projectes, 514.000 euros

A Mallorca, concretament, s'han aprovat un total de 79 projectes per un valor total de 514.000 euros: 26 són iniciatives d'ajuda a la formació i 53 de dependència, que disposaran de 209.500 euros

i 304.500 euros respectivament. Així, l'Obra Social col·labora amb totes les entitats que posen en marxa aquestes iniciatives, i se sent partícip de poder ajudar les persones que més ho necessiten, amb més motiu en aquests temps de dificultats.

Més informació:
www.obrasocialsanostrea.com

EL MIRALL

FES-TE'N SOCI Emplena aquesta butlleta amb les teves dades i envia-la al fax 971 719 385.

Nom i llinatges

DNI o NIF

Data de naixement

Adreça

Població

Codi postal

Telèfon

Telèfon mòbil

Adreça electrònica

DADES BANCÀRIES

Nom i llinatges del titular del compte

Nom del banc o caixa

Adreça i població de l'oficina

Codi del compte del client

Entitat

Sucursal

DC

Número de compte

Sol·licit que carreguin al meu compte la quota:

Marcau amb una creu la modalitat de quota elegida. El cobrament s'efectuarà anualment mitjançant la presentació del rebut al banc o a la caixa.

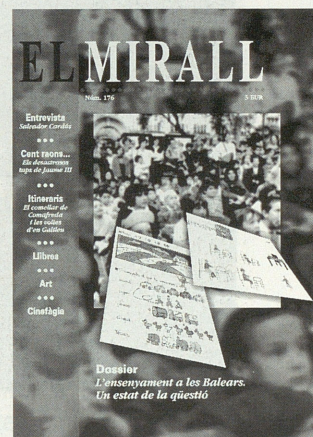
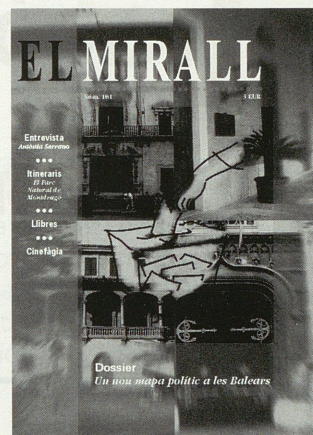
☐ 25,00 €

☐ Aportació especial (indicaue-ne l'import): €

Signatura de l'associat/da:

☐ Accept expressament els termes de la clàusula de tractament de dades *

*Clàusula de tractament de dades: D'acord amb la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal, les dades recollides en aquest formulari s'inclouran en un fitxer automatitzat del qual és titular l'Associació El Mirall. Les teves dades es podran utilitzar per gestionar la teva col·laboració i per enviar-te informació de l'associació i d'entitats col·laboradores. Per exercir el dret d'accés, d'oposició, de rectificació o de cancel·lació, cal que enviïs un escrit adreçat a l'Associació El Mirall, carrer del Pare Bartomeu Pou, 31, baixos, 07003 Palma.

[racó econòmic]

La dimensió de les caixes

BIEL MATAS

Aquest moment econòmic que vivim destapa situacions o temàtiques de molta varietat. Algunes perquè són noves, d'altres perquè afloren de bell nou després de temps o perquè allò que les ha canviades ha estat la mirada nova que la crisi ens imposa.

L'actualitat ens assenyala les caixes d'estalvi com a centre d'interès emmarcades dins un procés de reestructuració i solvència de les entitats de crèdit amb la creació per part del Banc d'Espanya d'un instrument legal per sanejar les situacions febles i delicades, que en el cas d'algunes caixes és evident. Es tracta del FROB (Fons de Reestructuració Ordenada Bancària).

El Decret explica, i ara no el concretarem, les fases del procés de reestructuració, que van des de solucions properes fins a solucions que

passen pel Fons de Garantia de Dipòsits, fusions o absorcions i, si aquests intents fracassen, a una intervenció pròpiament dita en què entraria el FROB en escena. La filosofia no és altra que donar suport a les entitats que decideixin integrar-se per millorar l'eficiència, reduir els costos o adquirir prou grandària per acudir al mercat de capitals.

Tot això ens du a un camí recomanat i clar: créixer, fusionar-se, ajuntar-se per afrontar una viabilitat futura de l'entitat. Els trets van per aquí. Criteri d'entrada discutible perquè no necessàriament tot hom necessita tornar més gran i tampoc no totes les caixes demanen una actuació similar. Hi ha petites entitats que poden sobreviure amb unes dimensions modestes i donar bons resultats. El presi-

dent de la patronal de les caixes, Isidre Fainé, assegurarà fa poc que «trobaran el vestit a mida per a totes les caixes».

Arribats a aquest punt, un pensament no es pot fer esperar pus: la territorialitat. Perquè les caixes tenen una funció molt important lligada al territori que justifica moltes de les coses que fan: la proximitat amb els dipositants, la confiança que generen i tot el que du a terme la seva obra social. Això quedaria en part diluït i, si es fa una fusió extraterritorial *contra natura*, no es podrà tornar enrere.

Tal com assenyalava el catedràtic López Casanovas, el Govern central aprofita la crisi per reconquerir poder cedit a les autonomies en el sector financer, segons com s'apliqui el FROB. Fins i tot a Catalunya consideren que el FROB envaeix competències.

La crisi permet que ments simples pensin: Deixem-nos d'Estat d'autonomies, que la crisi és massa important per respectar voluntats territorials. Equivocació que crea més problemes que no en resol.

Aquest panorama és imminent, i en aquestes illes nostres només tenim la Caixa de Balears, Sa Nostra, com a única entitat que pugui menester algun procés de reestructuració, i l'haurà de trobar a fora.

Per tant, Sa Nostra pot deixar de ser nostra. O ja no ho era?

[el semàfor]

VERMELL

A Rosa Díez, per continuar la seva croada contra la pluralitat lingüística de l'Estat. És inacceptable una manera de fer política consistent a esclafar i perseguir les llengües dels més febles, sobretot quan han patit durant segles una persecució de la qual encara no s'han pogut recuperar. Atacar els drets lingüístics dels altres no sembla una política decent ni democràtica.

GROC

Al Senat espanyol, per aprovar que el català, el gallec i el basc s'hi puguin fer servir amb normalitat. Si finalment es confirma la reforma del reglament, a la fi s'haurà imposat el sentit comú, i la cambra que representa els diferents territoris de l'Estat s'expressarà en les diferents llengües. Tot i això, cal remarcar la manca de consens, amb el vot negatiu dels membres del PP, i el reconeixement del «valencià» com a llengua, fet que significa una avanç del secessionisme lingüística. En qualsevol cas, si aquest avanç es materialitza haurà estat el resultat de la feina feta pels senadors del grup mixt, entre els quals n'hi ha dos de les Balears, Pere Sampol (Mallorca) i Artur Bagur (Menorca).

VERD

Als organitzadors del Correllengua 2010, els Joves de Mallorca per la Llengua, i a la xarxa territorial de l'Obra Cultural Balear, per l'èxit de participació que ha tingut l'activitat, que ha recorregut les diferents poblacions de Mallorca, la Universitat de les Illes Balears i els centres d'ensenyament secundari i ha acabat a la Trobada d'Escoles Mallorquines a Petra. Milers i milers de persones han participat en aquesta activitat que ha reivindicat el nostre dret a fer servir el català sempre i en tots els àmbits. El Correllengua 2010 ha estat una altra vegada una gran mobilització a favor de la llengua.

OFICINA DELS DRETS LINGÜÍSTICS

L'Oficina dels Drets Lingüístics és un mecanisme de defensa contra les agressions lingüístiques pel fet d'expressar-se en català. Si heu patit alguna agressió o discriminació per raons de llengua, podeu fer-ho arribar a l'Oficina pels mitjans següents:

Correu electrònic: drets@ocb.cat

Correu postal: Oficina dels Drets Lingüístics

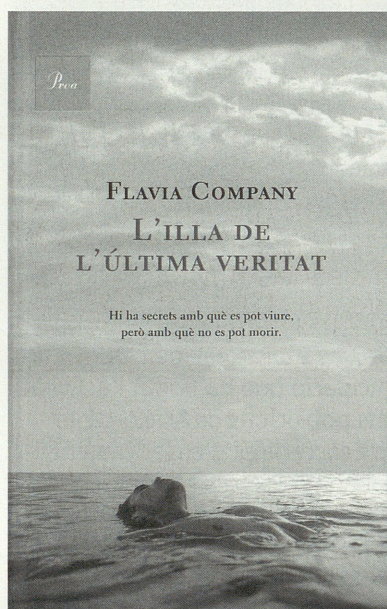
C. del Pare Bartomeu Pou, 31, baixos

07003 Palma

Telèfon: 971 723 299

Taula plena de llibres

BIEL MESQUIDA

Arriba l'estiu: collites, seques, fruits saborosos. I més temps per a la lectura, per als plers d'agafar un bon llibre i entrar dins mons desconeguts, fascinants, plens d'aventures i de coneixences. Per això, he fet una tria entre la trcalada de textos que em tapen, que em devoren, que em bressolen, que em canten. Totes les obres que recoman són productes de qualitat i sense contraindicacions. Tria el que s'avengui més amb el vostre estat d'ànim!

1. *Una educació francesa* (L'Avenç), de Joan-Daniel Bezsonoff. Una descripció en què la confidència i la descripció social es conjuguen per la infància i l'educació d'aquest escriptor de Catalunya Nord, que el porta per diverses ciu-

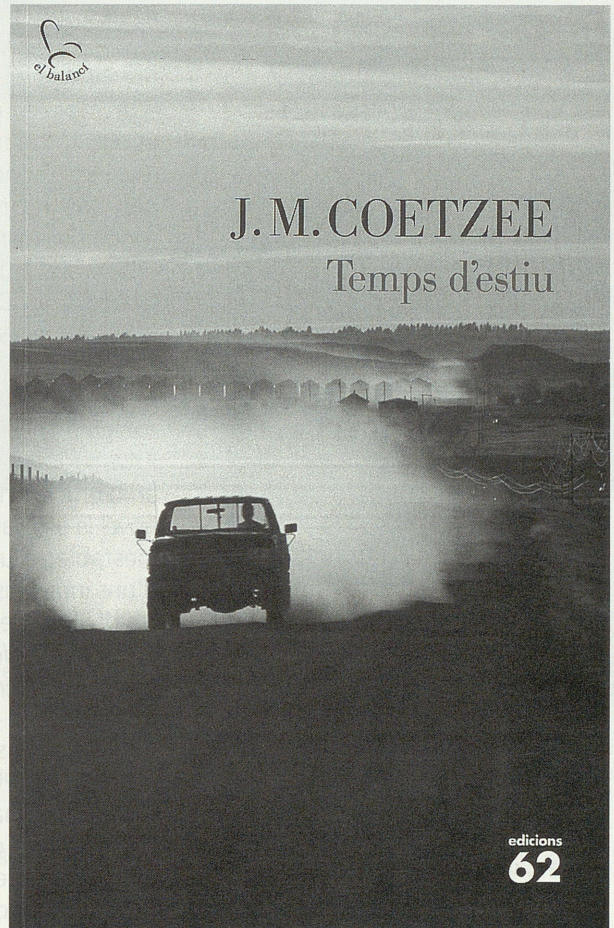
tats franceses, i que inclou una sèrie de retrats entre amistosos i crítics. Tendra!

2. *L'illa de l'última veritat* (Editorial Proa), de Flavia Company. Una novel·la d'aventures i d'intriga, amb dos personatges que es troben en una illa deserta com dos Robinsons actuals. Els diàlegs i les reaccions d'aquests dos humans en una situació tan límit ens mostra i demostra les entranyes de l'esperit amb revelacions fora del comú. Imaginativa!

3. *Complantà dels captaires àrabs de la Casbah i de la petita Jasmina morta pel seu pare*, premi Cavall Verd de traducció (Leonard Mun-taner Editor), d'Ismaïl Aït Djafer. Un llarg poema tràgic: conta la història d'un pare, Khouni Ahmed, que mata la seva filla de nou anys per-

t e n d è n c i e s
[llibres]

què no sofreixi. La traducció del poeta recentment desaparegut Maties Tugores Garau és una meravella. Versió bilingüe francès-català. Bellíssima!

4. *Males companyies*, premi Exhaurim-lo 2010 (Club de l'Editor), de Marc Cerdó. Una *opera prima* novel·lesca deliciosa per mil i un motius: la trama, el llenguatge, els detalls, la intriga i, sobretot, per aquests sabors que converteixen la lectura en una festa. Engrescadora!

5. *Percaceries* (Leonard Muntaner Editor), de Sebastià Perelló. Un llibre de poemes inesgotable: paisatges verbals en què la música dels mots et descobreix zones de la teva vida on no t'havies atrevit mai a anar, abismes que no coneixies, oasis i consolacions a voler. Apassionant!

6. *Temps d'estiu* (Edicions 62), de J. M. Coetzee. Tres meravelloses escenes de la vida provinciana contades amb mà de mestre per un escriptor que mescla el relat de viatge, la biografia, l'assaig, els somnis... Excepcional!

7. *No hi ha terceres persones* (Quaderns Crema), d'Empar Moli-

ner. Deu històries en què la cronista d'un costumisme ferotge i àcid esquartera vides i persones per mostrar personatges paradoxals i trets de l'agre de l'urbs. Brutal!

8. *El temps no espera* (Arcàdia), de Zygmunt Bauman. El pensador polonès dialoga amb Citlali Rovirosa-Madrado en vuit converses temàtiques que parteixen del crac de Wall Street de 2008 i agafen els trenta darrers anys d'història política, econòmica i social. Excitant!

9 i 10. *Tota una vida* (Edicions 62 i Lumen) i *Escriure a la foscor*, de David Grossman. Una novel·la magnífica d'una mare amb un fill a la guerra i un llibre d'assaigs personalíssims sobre el paper de l'escriptor. Dues obres que són indispensables per entendre Israel. Commovedores!

11 i 12. *Obras. Poesia i prosa* (Galaxia Gutenberg / Círculo de

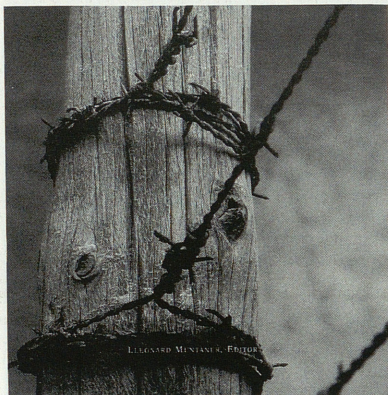
Lectores) i *El argumento de la obra. Correspondencia 1952-1989* (Lumen), de Jaime Gil de Biedma. Dos llibres amb l'obra completa d'un dels poetes més vius i significatius de la poesia castellana del segle xx. Dos llibres que no s'acaben mai: dues joies amb excel·lents pròlegs de James Valender i Andreu Jaume. Indispensables!

13. *En la ciudad sumergida* (RBA), de José Carlos Llop. Tres-centes planes personals i intransferibles sobre totes les ciutats de Palma de l'escriptor. Un desplegament de paisatges, de sensacions, d'històries, de secrets, d'intrigues, de fabulacions, de somnis sobre la ciutat pròpia. Molt recomanable. Seductor!

14. *Egosurfing* (Editorial Destino), de Lluïcia Ramis. Una crònica novel·lada d'uns cossos de trenta anys de Barcelona que es llegeix com un relat d'aventures escrit per

Ismaïl Aït Djafer

Complanta dels captaires àrabs
de la Casbah i de la petita Jasmina
morta pel seu pare

una dona sensible i intel·ligent que capta els paranys i les delícies de la gran ciutat. Inoblidable!

15. *Nueva Enciclopedia* (Acantilado), d'Alberto Savinio. Una panoràmica de tots els sabers passats pel filtre personal de Savinio, que fa un catàleg de l'A a la Z segons el seu gust caòtic, enfollit, tendre, maniós amb totes les seves passions privades. Gustosa!

16 i 17. *Crònica d'una infàmia. El procés contra Emili Darder, Alexandre Jaume, Antoni Mateu i Antoni Maria Ques* (Editorial Moll), de Josep Moll, i *Impressions d'un infant abans de l'inici de la Guerra Civil a Mallorca* (Editorial Moll), de

Josep Darder. Dos llibres necessaris per conèixer el nostre passat més dur i tràgic. El primer són les actes d'un simulacre de procés en què es veu tot el teatre podrit de la illegalitat facciosa i feixista. El segon són les memòries senzilles i fondes d'un nin que mira el seu món a punt de ser devorat per la Guerra Civil. Dues joies de records històrics necessaris per sobreviure. Necessaris!

18. *La pastoral catalana*, premi Carlemany 2009 (Editorial Proa), de Julià de Jòdar. Sense misericòrdia i amb una ploma esmolada, aquesta novel·la ens parla d'una societat ben inestable, d'un present insegur i d'uns individus que no saben quasi res d'ells mateixos. Critiquíssim!

19. *Esplendor i glòria de la Internacional Papanates* (Quaderns Crema), de Quim Monzó. Entre 2001 i 2004, l'abans i el després de la guerra d'Iraq, aquest cronista savi i divertit fa una panoràmica dura, lúcida i cruel del la incongruència dels polítics, el domini de les impostures i la comèdia social que no duu enlloc. Sensacional!

20. *Contes de la lluna absent*, premi Mercè Rodoreda 2009 (Editorial Proa), de Monika Zgustova. Un conjunt de relats en què aquesta escriptora catalanotxeca ens ofereix la part més secreta d'una sensibilitat per als detalls ínfims, les vides que semblen poc interessants,

la gent senzilla que queda il·luminada per una claror memorable. Adorables!

21. *Contes russos*, premi Ciutat de Barcelona (Quaderns Crema), de Francesc Serés. Unes històries que passen a Rússia però parlen de nosaltres i dels nostres problemes, emocions i vides. La dificultat de viure al segle XXI amb uns personatges i uns llenguatges enrotlladors i amarats d'humanitat i tendresa. Captivador!

22. *França 1939. La cultura catalana exiliada* (Ara Llibres), de Marta Pessarrodona. El terrible èxode cultural de nombrosíssims intel·lectuals i artistes catalans, l'estada forçada a França, l'embarcament d'alguns cap a Amèrica, contat amb una recerca de fonts feta amb mà mestra per una poeta que romp el silenci sobre tant d'horror i injustícia. Engrescador!

23. *Trago amargo* (Roca Editorial), de F. G. Haghenbeck. Heu vist i adorat el film de John Huston *La noche de la iguana*, amb Ava Gardner, Sue Lyon i Richard Burton? Si em deis que sí, aquesta novel·la us entusiasmarà, perquè conta les intrigues del rodatge amb aquests monstres i Elisabeth Taylor, dona de Burton, que afegeix llenya al foc. Entretingudíssima!

Que vagi de gust la lectura i l'amor!

el mirall

amb el suport de

GOBIERNO
DE ESPAÑA

MINISTERIO
DE CULTURA

Arenal

Pça. Gaspar Rull, 1an, 5 · 07600 Palma
Tel. 971 492 866
bibarenal@a-palma.es
Dilluns i divendres de les 9 a les 15 h
Dimarts, dimecres i dijous de les 15 a les 21 h

Casal Sollieric

Passeig del Born, 27 · 07012 Palma
Tel. 971 722 092
De dilluns a divendres de les 8.30 a les 14.30 h
Dimarts també de les 17 a les 20 h
Especialitzada en art

Coll d'en Rabassa

Albuera, 1 · 07007 Palma
Tel. 971 490 354
bibcoll@a-palma.es
De dilluns a divendres de les 16 a les 21 h
Dimarts i dijous també de les 10.30 a les 13.30 h
Dissabte de les 9 a les 13 h

Cort

Pça. de Cort, 1 · 7001 Palma
Tel. 971 225 962
bibcort@a-palma.es
De dilluns a divendres de les 8.30 a les 20.30 h
Dissabte de les 9 a les 13 h

Establiments

Carretera Esporles, 74 · 07010 Palma
Tel. 971 765 192
bibestabliments@a-palma.es
Dilluns i divendres de les 9 a les 15 h
Dimarts, dimecres i dijous de les 15 a les 21 h

Gènova

Barranc, 22 · 07015 Palma
Tel. 971 405 481
bibgenova@a-palma.es
Dilluns i divendres de les 9 a les 15 h
Dimarts, dimecres i dijous de les 15 a les 21 h

Indioteria

Gremi Tintorers, 2 · 07009 Palma
Tel. 971 207 505
bibsaindioteria@a-palma.es
Dilluns i divendres de les 9 a les 15 h
Dimarts, dimecres i dijous de les 15 a les 21 h

Josep M. Llompart

Emperadriu Eugènia, 6 (S'Escorxador)
07010 Palma
Tel. 971 753 942
bibjmllompart@a-palma.es
De dilluns a divendres de les 8.30 a les 20.30 h
Dissabte de les 9 a les 13 h i de les 16 a les 20 h

Molinar

Xadó, 3b · 07006 Palma
Tel. 971 247 649
bibmolinar@a-palma.es
Dilluns i divendres de les 9 a les 15 h
Dimarts, dimecres i dijous de les 15 a les 21 h

Olivar

Plaça de l'Olivar, ed. Mercat de l'Olivar, 1ª pl.
07002 Palma
Tel. 971 726 580
bibolivar@a-palma.es
De dilluns a divendres de les 8 a les 14 h
Dissabte de les 9 a les 13 h

Polígon de Llevant

Ciutat de Querétaro, 3 · 07007 Palma
Tel. 971 242 155
bibpoligondellevant@a-palma.es
Dilluns i divendres de les 9 a les 15 h
Dimarts, dimecres i dijous de les 15 a les 21 h

Rafal Vell

Joan Estelrich Artigues, 50 · 07008 Palma
Tel. 971 474 414
bibrafalvell@a-palma.es
Dilluns i divendres de les 9 a les 15 h
Dimarts, dimecres i dijous de les 15 a les 21 h

Ramon Llull

Institut Balear, s/n · 07012 Palma
Tel. 971 299 260
bibramonllull@sfa-palma.es
De dilluns a divendres de les 8.30 a les 20.30 h
Dissabte de les 9 a les 13 h

Sant Jordi

Pau Bouvy, 31 · 07199 Palma
Tel. 971 742 036
bibsantjordi@a-palma.es
Dilluns i divendres de les 9 a les 15 h
Dimarts, dimecres i dijous de les 15 a les 21 h

Santa Catalina

Fàbrica, 34 · 07013 Palma
Tel. 971 286 069
bibstacatalina@a-palma.es
Dilluns i divendres de les 9 a les 15 h
Dimarts, dimecres i dijous de les 15 a les 21 h

Son Cladera

Cala Mitjana, 41 · 07009 Palma
Tel. 971 470 839
bibsoncladera@a-palma.es
Dilluns i dimecres de les 9 a les 13.15 h
De dilluns a divendres de les 15.30 a les 21 h
Dissabte de les 9 a les 13 h

Son Ferriol

St. Joan de la Creu, 43 · 07198 Palma
Tel. 971 429 856
bibsonferriol@a-palma.es
De dilluns a divendres de les 16 a les 21 h
Dilluns i dimecres també de les 10.30 a les 13.30 h
Dissabte de les 9 a les 13 h

Son Forteza

Sant Isidre Llauredor, 25 · 07005 Palma
Tel. 971 243 983
bibsonforteza@a-palma.es
Dilluns i divendres de les 9 a les 15 h
Dimarts, dimecres i dijous de les 15 a les 21 h

Son Gotleu

Josep Garcias 2b · 07008 Palma
Tel. 971 273 507
bibsongotleu@a-palma.es
Dilluns i divendres de les 9 a les 15 h
Dimarts, dimecres i dijous de les 15 a les 21 h

Son Rapinya

Catalina March, 4 A · 07013 Palma
Tel. 971 792 337
bibsonrapinya@a-palma.es
Dilluns i divendres de les 9 a les 15 h
Dimarts, dimecres i dijous de les 15 a les 21 h

Son Sardina

Camí Passatemps, 123 · 07120 Palma
bibsonsardina@a-palma.es
De dilluns a dijous de les 9 a les 11 h
Divendres de les 9 a les 12 h
De dilluns a divendres de les 16 a les 21 h
Dissabtes de les 9 a les 13 h

Son Ximelis

Cap Enderroc, 14 · 07011 Palma
Tel. 971 791 233
bibsonximelis@a-palma.es
De dilluns a dijous de les 15.30 a les 21 h
Divendres de les 10 a les 13 h i de 15.30 a 21 h
Dissabte de les 9 a les 13 h

Terreno

Dos de Maig, 1 · 07015 Palma
Tel. 971 737 709
bibelterreno@a-palma.es
Dilluns i divendres de les 9 a les 15 h
Dimarts, dimecres i dijous de les 15 a les 21 h

Maria Carbonero: De mirades i rostres

TEXT: JOSEP MARIA ALAMINOS

S/t, 1990. Oli/tela. 55 x 46 cm.

El Casal Solleric de Palma dedica una mostra retrospectiva a la densa trajectòria artística de Maria Carbonero, designada recentment «Artista de l'any 2010» per la *Conselleria d'Educació i Cultura* del Govern Balear. L'exposició «Maria Carbonero. 1985-2010» està comissariada per Guillem Frontera i Bel Font, i recull una selecció de 108 quadres fets els darrers vint-i-cinc anys i recollits en la totalitat en el catàleg que s'edita amb motiu de la mostra, que compta amb la col·laboració de la CAM.

L'obra de Maria Carbonero (Palma, 1956) ha esdevingut, juntament amb la d'artistes com Ramon Canet, Horacio Sapere o Rafa Forteza, un referent en la plàstica contemporània balear, i l'expressivitat dels rostres que representa es troben gravats en el subconscient dels es-

tendències

[art]

L'Havana IX, 2000. Oli/tela.
27 x 35 cm.

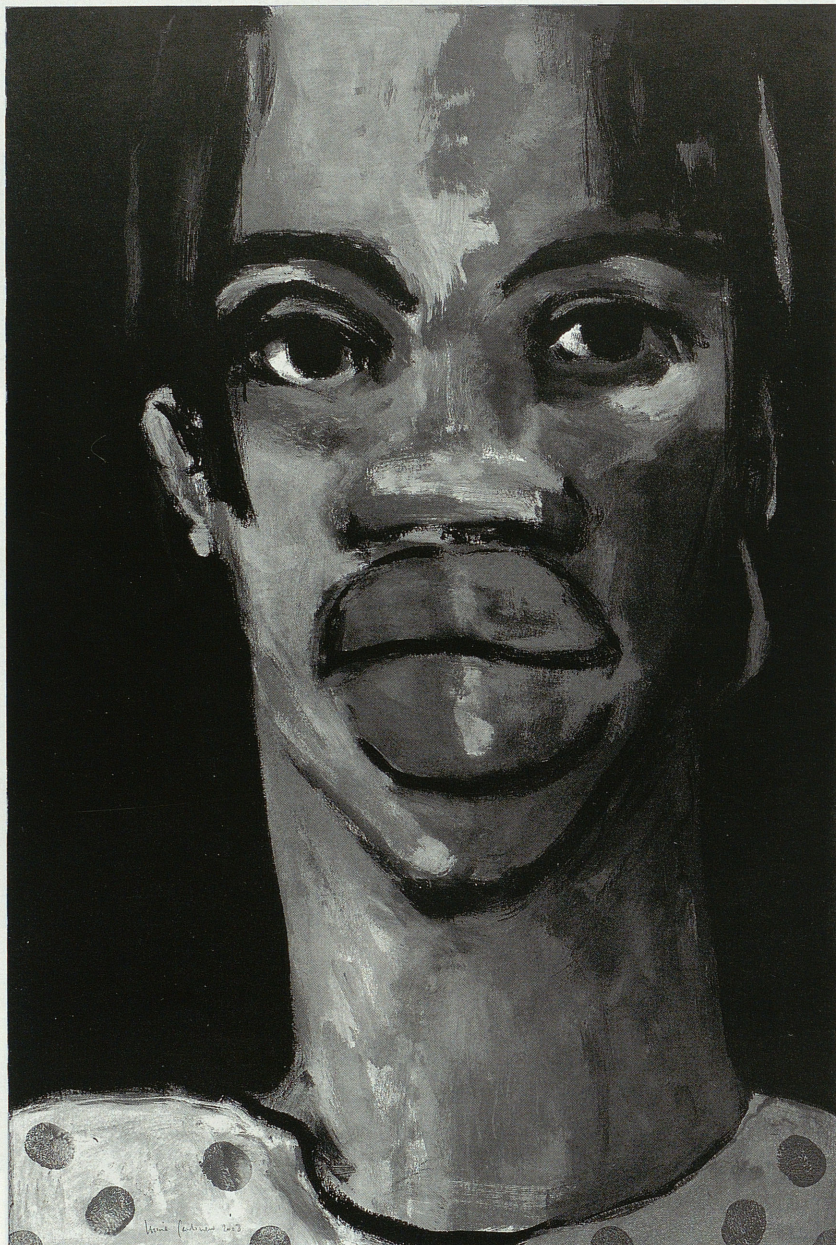

S/t, 2008. Vinillic/paper. 102 x 152 cm.

pectadors que els hem contemplat. Aquesta exposició, promoguda pel Govern de les Illes Balears mitjançant la Conselleria d'Educació i Cultura, permet donar a conèixer als ciutadans de l'illa l'evolució personal i professional d'una artista que, tal com escriu Guillem Frontera en el pròleg del catàleg, crea obres que «ens parlen i ens emocionen».

Els ulls parlen

El conjunt de pintures que s'exhibeix a la mostra, olis damunt tela de gran i mitjà format, no tan sols permet que l'espectador constati la destresa en l'ofici de la pintora, conseqüència d'anys de dedicació,

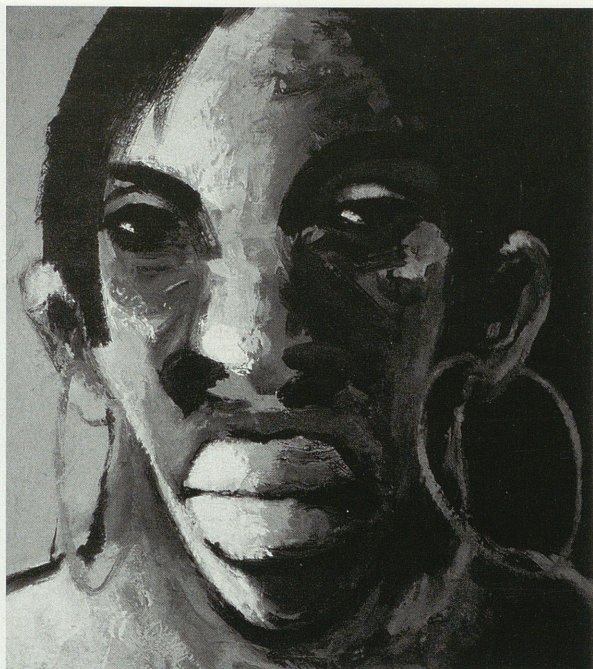

Sílvia, 2008. Vinílic/paper. 100 x 70 cm.

sinó també la inquietud de l'artista per conèixer el món. Aquest desig queda reflectit en els nombrosos viatges que fa Carbonero i en una atracció constant per apropar-se a l'ésser humà i alimentar-se de l'angoixa, de l'esperança i del misteri de la condició humana. Com apunten els comissaris, aquesta forma d'entendre i de fer pintura de l'artista preval durant tota la seva trajectòria per sobre de qualsevol temàtica.

D'aquesta manera, l'exposició, que ja s'ha pogut veure a les sales del Museu de Menorca i que arriba ara a Palma, inicia el seu recorregut amb una sèrie d'obres concebudes a mitjan anys vuitanta, moment en el qual, senyala Bel Font, Carbonero es decanta per la figuració, després d'haver experimentat uns anys amb l'abstracció influenciada per la seva amistat amb Ramon Canet. En aquesta etapa, la pintora tracta la figura hu-

mana de forma primitiva, en un context que recrea el món taurí. Els toreros, les *manoles* i els personatges relacionats amb la festa protagonitzen l'escena, mentre el públic de la plaça s'esvaeix en la perspectiva. Bel Font assenyala que la passió per la fotografia de Carbonero coincideix amb els enquadraments pictòrics d'aquesta etapa, que fuig de qualsevol academicisme, exagerant i pronunciant les faccions dels personatges que representa.

Etiòpia III, 1995. Oli/tela.
200 x 160 cm.
Col·lecció particular.

L'artista recupera la tècnica a l'oli i comença a contextualitzar els seus personatges introduint objectes. L'admiració que li havien despertat de nina els rostres de Modigliani fa que Carbonero executi uns rostres cada cop més llargs i angulosos, amb els cabells que es tallen bruscament en formes rectes, fins i tot triangulars.

Cos de dona

A poc a poc, la dona es converteix en protagonista indiscutible de l'escena. Els quadres de la pintora mallorquina mostren dones solitàries, perdudes, en bordells, o senzillament en la vida nocturna. La negror dels rostres s'acompanya de colors primaris que accentuen la sensació d'angoixa.

A final dels vuitanta (1988), el color pren protagonisme en els rostres dels quadres de Carbonero. Les mirades fosques ametllades es remunquen ara amb colors primaris, maquillades. Aquest canvi es torna més evident el 1989, moment en el qual l'obra de Carbonero guanya en expressivitat gràcies a una

pinzellada més lliure. Els rostres es desenganxen, perden estilisme, esdevenen imatge de patiment i d'angoixa. Plàsticament esdevenen obres més matèriques, empastades. Els gimnastes, que conviuen amb personatges de la raça gitana, entren a formar part de la iconografia més representativa de l'artista.

L'any 1990 reflecteix aquest punt d'inflexió anunciat en les obres de final dels vuitanta. Les dones, comenta Font, es masculinitzen, el cos femení pren corpulència fins a la deformació. El punt de vista s'apropa. El blanc, el negre i els grisos tornen a destronar els colors vius de les teles.

ÀFRICA

El 1995 és l'any en què Carbonero viatja a Àfrica. Allà visita Costa de Marfil, Mali i Burkina Faso. Un any després, l'artista inicia un nou cicle. L'obra de Maria Carbonero comença a mostrar clares influències de les vivències que ha experimentat al continent africà. Els rostres dels personatges tenen les faccions més accentuades

i comencen a aparèixer les cares pintades amb motius ètnics; les escenes en blanc i negre conviuen amb escenes en què els estampats dels teixits africans esdevenen una explosió de color. La perspectiva no segueix cap pauta, s'allunya mostrant esporàdicament el paisatge africà i s'apropa mostrant els personatges.

L'any 2000 Carbonero mostrà la seva obra gràfica més recent en una exposició individual de monotips, que sorprèn per les dimensions de les peces. Després de participar en una sèrie d'exposicions col·lectives i de fer un nou viatge, aquest cop a Senegal, els quadres de l'artista incorporen la seva moixa Lola a les escenes que recreen les teles. Els quadres d'aquesta etapa són els més íntims de l'artista. La pinzellada s'ha tornat més reposada i els personatges adopten posicions relaxades. Però aquest no serà l'únic canvi que es produeix en l'obra de la mallorquina. En aquests anys apareixen els nedadors, personatges que oculten la mirada (tret característic en l'obra de Carbonero) darrere les ulleres de nedar.

Els viatges són freqüents en aquests anys (Mèxic, Birmània, la Patagònia xilena, la Patagònia argentina...), i la seva presència és constant i indispensable a qualsevol exposició col·lectiva d'artistes de les Illes. L'exposició inclou també una sèrie d'obres que conformen la producció més recent de la pintora mallorquina, que incorpora nous elements a la superfície dels seus quadres.

Els retrats de Maria Carbonero exploren la psicologia dels personatges, ens acosten a les realitats que viuen i senten, als universos que habiten, i els situen en l'àmbit íntim on contemplar-los, i des del qual ens miren, ens parlen.

Maria Carbonero. 1985-2010

Casal Soller, Palma
Fins al 23 de maig

Itinerari literari de Blai Bonet

TEXT I FOTOS: GASPAR VALERO

I. Terra endins: Santanyí –
els Llobards –
l'Alqueria Blanca

L'Alqueria Blanca des de Consolació.

[itineraris]

t e n d è n c i e s

L'escriptor Blai Bonet i Rigo nasqué a Santanyí el 1926, on morí setanta-un anys més tard, el 1997. Estudià al Seminari Diocesà de Mallorca (1936-43), que hagué d'abandonar a causa d'una tuberculosi. Visqué una partida d'anys a Barcelona. Retornat a Mallorca, visqué molts d'anys retirat a la seva casa de Santanyí. El 1950 publicà el seu primer recull poètic, *Quatre poemes de Setmana Santa*. Forma part de l'anomenada Generació dels Cinquanta. El 1953 deia Salvador Espriu de la poesia del jove Blai Bonet: «Una veu dolorosa i apassionada ens arriba avui d'una serena terra antiga i continuant, amb remots ecos del foll Ramon, l'accent essencial de Rosselló [Pòrcel]. Encarada amb la divinitat, pel camí del sofriment i de la malaltia, la intensa veu posa al descobert l'estremida intimitat d'un home que, enmig de les bel·leses d'un món vist a la força i amb re-

Els Llombards.

cança amb ulls de vianant, combat amb fermesa per poder-se contemplar algun dia en una eterna pàtria, plena de pau, de vida i d'enclamat repòs.»

Àlex Susanna remarca la potència de l'obra de Blai Bonet: «No pot despertar mai la indiferència en qui la llegeixi. [...] Es tracta d'una obra

contudent, arravatada, radical, lúcida, apassionada, exaltada, exultant, que si alguna cosa no pot provocar mai és la indiferència, la passivitat. Llegir-lo és exposar-se a ser sotraguejat, convulsionat, trasbalsat.»

Per a Àngel Terrón, Blai «és fill d'un pagès, és un home de fora

vila, de la senzilla gent camperola amb una profunda saviesa oral i amb amor a la terra... Blai Bonet és el primer home de la pagesia que converteix en poesia culta una llarga i profunda tradició. Aquest sí que és un trencament profund que revitalitza amb modernitat la visió de la natura.»

www.esrefugi.es

ESQUI SNOW	ESCALADA	BARRANCS ESPELEO	VIAQUES	MONTANYA TREKKING	CAMPING	ORIENTACIÓ	CURSOS

DES DE 1976

ES REFUGI

ESPORTS D'AVENTURA

Via Sindicat, 21, Pati. 07002. Palma de Mallorca, Illes Balears. T 971 71 67 31. A/e refugi@base.net

Margalida Pons apunta algunes claus interpretatives de la poesia de Blai Bonet: «En *Entre el coral i l'espiga* Blai Bonet inicia un moviment centrífug de dissolució en les coses, com si volgués fondre la seva personalitat en l'entorn per tal d'explicar-lo i participar de la natura de cada objecte. [...] El poeta és un mèdium, l'ésser que vincula les esferes humana i divinal; aquesta visió és tamisada pel cristianisme, amb concessions a la mística.» Però, afegeix la crítica literària: «Bonet no és un veritable místic, perquè sempre s'entrebanca amb una humanitat massa potent.»

El centre de l'itinerari d'avui és terra endins, pels voltants del poble i els Llombards i l'Alqueria Blanca, que, com diu Damià Huguet a l'article «Materials per a un retrat de Blai Bonet», «condensa tota l'essència del paisatge de la terra mediterrània, que dona a la mar, asprament grec, vitalment sicilià, amb un toc particularíssim d'africanitat interior a la seva ruralia que el fa essencialment suggestiu i encisador. La terra és prima i rocosa, de call vermell, mala de solquejar, tot terrossos».

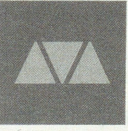
Començam l'itinerari a **Santanyí**, a la **plaça de la Vila**, on situam un fragment del pròleg de Bernat Vidal i Tomàs per al llibre *Entre el coral i l'espiga*, signat el setembre de 1952. Planteja el pròleg com un

Porta Murada i carrer de Palma.

itinerari pel poble de Santanyí, des de la plaça fins a la casa de Blai Bonet, gairebé a l'extrem del poble, a la carretera de Palma. Espais urbans, sensacions i un retrat tendre del jove poeta, malalt, hi apareixen: «Endolciré, amb xarop de poncir, la infusió de malves, i us acompanyaré a veure el poeta,

sempre convalescent. Ens espera, allargat, els braços en creu, amb les noves cançons al Coral i a l'Espiga, que pugen pel seu cos melodiós de Modigliani. Si us plau, anem-hi. Capvespre tranquil d'estiu cansat. Mirau: la Plaça, per un sol moment, desplega sa bellesa austera. El ponent il·luminat s'ar-

GRUP AVA Viajes Martel BAL. 029 M/D	VOLS DIRECTES DES DE PALMA JORDÀNIA del 12 al 19 de setembre Circuit: Amman/Petra/Wadi Rum/Aqaba 1.131 euros Circuit: Amman/Petra/Mar Morta/Damasc 1.306 euros CROÀCIA del 12 al 19 de setembre Vol directe a Dubrovnik Circuit: Croàcia al complet 1.394 euros Preus finals amb taxes
OFERTES ÚNIQUES	
Oms, 50 · 07003 · Palma (Mallorca) · Tel. 971 72 38 42 · Fax 971 72 69 42 · A/e: ventas@viajesmartel.com	

rapa a la terra, fins a besar l'atri... (Fira de la tarda. L'hora d'en Blai. La plaça i la vila tota és una taula de canvi. Tot el camp, tot el terme, és del color de l'espiga. Dins l'or de l'espiga, Blai ha midat la difícil, closa, bellesa d'aquesta hora, i de l'encontrada, resseca i ardenta, que impregnen d'ardor i de set la poesia de Blai).»

De la plaça, anam cap a la Porta Murada, encara de la mà del prologuista de Blai: «La Porta Murada, de pedres grises: damunt la porta un anyí i un ram verd. Baixa, a l'esquerra, la costa de Verger; allà l'aljub, amb un fasser a la vora; més lluny, entre un embroll d'ametlers, Son Morlà. Veis? Per aquell camí blanc, divagàvem amb En Blai. De retorn, seguïem la teringa dels pins; al fons la vila dormida; blau el puig Gros i el copó trabucat de Consolació.» Arribam així al **carrer de Palma, 74**, la casa natal de Blai Bonet. Hi situam el poema «Autoretrat», que forma part del recull *Comèdia* (1960):

«El suny dels meus trenta anys fou un noi de finestra / a Santanyí, carrer de Palma, 74. / El meu pare era eguer, i cada nit em duia / una aspra llebre oberta, amb el ventre ple de mata. / Em criaren amarg, com la pols de sivina, / de cap agrest i alt, com el cap d'una cabra. / No em marcaren amb cuiro les marcades costelles, / però prest m'engrunaren l'os del front amb paraules. [...] / Quan un gall esco-meté l'aurora de la vida / a dins la meva veu tràgica i emmatada, / un vagó de tercera em portà a un asil negre, / on em dissimularen darre-ra una sotana. [...] / La terra lleonarda, d'aiguamolls i de guilles, / que fou la meva cuïta adolescència pàl·lida / no pogué suportar el sol de foc de la vida, / i la sang en mi fou una camèlia tràgica.»

També a la **casa natal del poeta**, hi situam el poema «Primavera pública». Forma part del recull *L'Evangeli segons un de tants*, que fou publicat l'any 1967. Recull l'am-

Pou del Rei.

bient del poble i és carregat d'existencialisme i de referències florals o vegetals:

«Al pati emblanquinat darrera els vidres, / els tres geranis amb alguna flor / són verds i humits / entre les caputxines. / Les parets seques de les cases / són tot blanques de sol entre les / revellides / soques negres d'aquesta parra vella, / no

verda encara però deixondida. / Darrera / les tres tàpies on la humitat verdea, / les espines de ser cartró civil aguanto, / sepultat voluntari, entre el silenci / de les vermelles, verdes tanques grises. [...] / Sóc fill de Déu i estic fotut. Paraula. / Si contemplo els geranis, em cria corbs la vista, / perquè tinc Déu i terra i no tinc hora. / Menjo silen-

ci: la paraula neta. / Mentre miro el capvespre violeta, / com qui contempla un ganivet i plora.»

Agafam el vehicle i, per la carretera de les Salines, arribam **als Llombards**. Passam el poblet, i, a la sortida mirant cap al poble de les Salines, vora la contrada dita el Camp de l'Aljub, hi situam un fragment de l'article «Als Llombards

com a Casarsa». La narració forma part dels textos que acompanyen el llibre de fotografies de Toni Catany, titulat *La meva Mediterrània*, de 1990. La passió pel cinema del poeta de Santanyí se'ns fa evident, com també el reconeixement per l'obra del director de Casarsa, Pier Paolo Pasolini. Tot, imbricat amb les vivències infantils de Blai

Bonet a la terra de l'avior materna, els Llombards:

«El pròleg del meu Èdip, que també du un rei al cos, és una tanca voltada de paret seca que tancava mitja quarterada de terra prima de call vermell, que a un cap tenia les cases del padrins dels Llombards amb una figuera verdal i l'aljub davant i, a l'altra banda, que donava a la carretera de ses Salines i a la carretera del far, una cisterna amb capella. A un costat de l'aljub, a un cornaló de l'hort, arran de la paret que feia paret al camí que venia de sa Marina Rosera, hi creixien cinc tabaqueres de les anomenades de fulla d'espasa i que es feien altes com de dos metres i que al capçull de la planta feien un ramell de campanetes liles i blanques [...] Vivíem així: en un estil del segle XIII a la part forana de Mallorca, on jo era un al·lot de l'alta edat mitjana, i on la menjua i la mare n'eren l'escriptura.»

També **als Llombards** rememoram un fragment de «La vida i els meus instants»; és un escrit que data de l'any 1987, en ocasió de posar el nom del poeta a l'escola pública de Santanyí. Els records del Rafal dels Porcs i dels Llombards hi són presents:

«Quan vaig arribar a la terra del món, el món ja hi era amb totes les coses que varen arribar a la terra abans que l'home: la mar, les coves, les tenasses, els corns de tenassa, el fonoll marí, les mates llentrisqueres, les estepes bleneres, la pedra, la pedra que fa pedres com un taronger fa taronges..., les eugues que fan cavalls, la terra que fa pols, el vent que, de la pols, en fa un polseguer... [...] Les meves edats de nin, fins que vaig fer dotze anys, estaven assenyalades per dos fets senzills i de casolà que s'empeitaven l'un a l'altre, i aferraven. [...] Un d'aquests dos fets era anar al Rafal [dels Porcs] des del Camp de l'Aljub, on els padrins dels Llombards tenien la casa amb un parell de tanques entorn. [...] Jo feia

Aljub de Son Amer.

aquesta caminada petita amb una curolla magra, emocionada, deixonada: cercar el meu pare, el pare..., veure el meu pare que guardava les eugues, els cavalls a la possessió que els marquesos de Barberà, catalans de Barcelona, tenien a un quilòmetre i mig, o dos, del capdecantó que feien la casa i les tanques dels padrins. [...] Un segon fet m'aconduí a descobrir i a sentir entre carn i cuïro l'altra fesomia de la paraula, les fesomies de la reialesa i majestat de la paraula, que és l'eina vital i social de l'escriptor: aquest fet: cantar quatre anys seguits la Sibila des de la trona de l'església de Santanyí.»

De tornada cap a Santanyí, a la sortida **dels Llobards**, passades les cases de Son Amer, pel camí de la dreta, hi trobarem l'Aljub de

Son Amer. És un bon lloc per rellegir un fragment de l'obra *Els ulls*. Blai hi esmenta el tarannà tradicional del seu pare, Blai Bonet i Perelló, i el recorda quan treballava al Rafal dels Porcs:

«El meu pare estava sobretot treballat per l'horari penitencial dels llogats al Rafal dels Porcs: vivien a toc d'una gran campana que hi havia a la torre de les cases: menjaven en comunitat en una taula llarga dins la cuina, gran com una església, de les cases de l'amo, que estaven, i estan, costat per costat de les del senyor, i l'amo menjava amb la seva dona i el meu avi, en un racó de l'entrada de les cases. [...] En els trenta-quatre anys que estigué llogat, des dels catorze anys fins que morí de tuberculosi pulmonar, el meu pare, que tam-

bé es deia Blai, Blai Bonet i Perelló, mai no menjà amb el seu pare i ho acceptava amb naturalitat, com el resultat de l'ordre bo de les coses.»

Durant la Guerra Civil, el nin Blai Bonet fou traslladat a la casa dels avis dels Llobards, com recorda a *Els ulls*:

«Devers les quatre eren. Un cotxe descobert passà. Com un animal escapat. Entre un trebolí de pols, llavors el carrer no estava enquitranat, ni res. Entre el polseguer i des de la negror del cotxe, la veu d'una dona grossa, esqueixada com per Picasso, amb els braços esbrancats, cridava a banda i banda dels portals:

»—Bombardegen Palma, bombardegen Palma.»

Partim dels Llobards i tornam a passar per Santanyí. Per la carrete-

ra de l'Horta i Portocolom, arribam a l'**Alqueria Blanca**. Pel carrer de Ramon Llull, al nord-est del poblet, agafam el camí del puig Gros. En arribar al Pou del Rei, sota el puig de Consolació, hi podem llegir el poema «Camins de la tarda». Forma part del recull *Entre el coral i l'espiga*, publicat el 1952. Gabriel Cortès saludà la publicació d'*Entre el coral i l'espiga* accentuant les referències paisatgístiques del poemari: «El paisatge de Santanyí, de dolços turons color de violeta, festonejat de roques solemnes, ha trobat el seu poeta, Blai Bonet... l'espiga [és] com un símbol de la terra onada i severa estesa al peu del suau puig de Consolació.»

«Caminois del meu pit on es reclinava / la tarda en somnis, vagament brostada, / com sempre, avui també, / el ca del meu desig lentament passa / per vosaltres, tot sol, i cerca, cerca / un fantasma que viu. Tan viu que mata. / [...]

—S'adormen els molins entre els Bellveures. / Esquelles lentes dins el ponent grana... / La processó dels bous acompanya / l'enterrament morat del cos del dia, / mentre en les sínies ploren temors d'aigua...»

El paisatge de l'Alqueria Blanca, amb abundants topònims de la rodalia, és present en l'obra *El poder i la verdor* (1981). Àlex Susanna explica aquesta obra i les més properes: «Són obres apoteòsiques. Clarament fonamentades en l'excés i en la capacitat associativa enlluernadora, en les quals Blai Bonet recull, articula i potencia tota una extraordinària gamma de tons, nivells de llenguatge i estructures»:

«Per a un home la pàtria no és lloc, / on va néixer menut, xerec i magre, / perquè naixença, mugrons color de pansa, / la llet entre el vouerivou i mare, que posà llevat / per a fer pa de nen adormit, se'n van, / talment bavor d'una olla amb aigua al foc... / La pàtria és la te-

naç continuïtat de l'olor / que els ametlers regalen quan són ells amb la flor; / la pàtria és la veu d'uns aucells a un redol concret, / tal i com l'aigua vol estar amb l'aigua, / tal i com el jove vol ensumar i riure al país del jovent, / perquè la vida no és una opinió. [...] / Plou i fa sol. / Les gatoses al Puig Gros fan un fillol. / El cel s'enfila, vola, puja, va de vol cap a la terra. / Aladerns de Comassema són aladerns al Pujol. / Picabaralles del Galatzó són picabaralles a Consolació. / Les margarides de menudència en blancor / ja són arribades i seuen flors plegades / entorn del pou del Rei. A Son Balutxo, / tres amarantes remen, de verdor van blaves, treuen / cascavells color de rosa portugues».

Així acabam la nostra selecció blai bonetiana, terra endins. Ens manca, encara, un itinerari ran de mar, colrats de poesia per les costes del migjorn mallorquí.

CASAL SOLLERIC

PLANTA NOBLE
GRACIELA ITURBIDE
Juny – setembre

ENTRESOL I PLANTA BAIXA
GAO XINGJIAN. *Al fons del món*
Juny – juliol

ESPAI QUATRE
MARLON DE AZAMBUJA. *Niveles*
Juliol – setembre

Ajuntament de Palma

Hauria de ser el cinema tan violent com la vida?

TEXT: MATÍAS VALLÉS

Si hi ha una polèmica tan antiga com el cinema, fa referència sens dubte a l'embafador contingut violent de les pel·lícules. Un llarguíssim segle després, hauria de concloure's que el sexe s'ha refugiat en Internet, en què ocupa més continguts que la resta de les activitats humanes. A canvi, la violència monopolitza la gran pantalla, i l'exhibició d'aquesta concentra el major desplegament de virtuosisme tècnic en cada producció. Podria establir-se la paràbola entre l'erotisme com a activitat íntima i l'efusió deliberada de sang com una venjança amb l'infern, que sempre es resumeix en els altres. La darrera onada de comentaris sobre la necessitat del càstig físic ha coincidit amb l'estrena de *Kick-Ass*, en què l'espòs de Claudia Schiffer utilitza una nina d'onze anys com a superheroïna amb un bigarrat repertori de cops. En fi, Matthew Vaughn va produir abans dues pel·lícules que varen revolucionar els tiroteigs i el desdagnament, *Lock&Stock* i *Snatch*.

Els actors reclamen la violència en papers ambigus, perquè l'audiència disculpa fàcilment l'homicidi sagnant si prèviament s'ha segres-

[cinefàgia]

tat o assassinat una filla del protagonista. És important que l'executor no destaquï per la seva aparença física, la qual cosa facilita la digestió de les seves execucions en massa. D'aquí que els cinquantins Mel Gibson i John Travolta hagin prestat les seves panxes als tiroteigs excessius de *Al límite* i *Desde París con amor* respectivament. A la seva edat, encaixarien millor en la crònica de l'assassinat amb estil d'un cònjuge adúlter. Això no obstant, la matança acumulada en ambdues produccions despoblaria un país de grandària mitjana.

Hi ha una gradació d'acceptació de comportaments aberrants, atenent els gèneres a través dels quals cursen. Els llibres han esgotat la capacitat de provocar un escàndol, llevat que el seu contingut sigui recollit en suports més fluids i menys exigents. Per això mateix, la narració literària pot ser feroçment pornogràfica sense espantar els cavalls, mentre que la violència exigeix un esforç de reconstrucció massa alambinat a la ment del lector. En un segon nivell, la gran pantalla tolera un grau mitjà —la temuda adaptació— de les exaltacions libidinoses o sanguinolentes. Finalment, els mitjans massius imposen unes restriccions palpables a partir de la polimentació del lèxic utilitzat, per no parlar del calafatament de les conductes. La funció social de la comunicació, la transgressió amb bones maneres.

Kick-Ass encarna l'autoviolència dels herois fallits, prèviament experimentada per Phil Smith. Es tracta de la moralitat de l'equilibri, segons la qual pots maltractar els malvats si tens prou ironia per destrossar prèviament els bons. En una de les escenes més comentades de la pel·lícula, un aspirant a salvador de la humanitat assaja el vol des del terrat d'un edifici i queda esclafat damunt l'asfalt. Les intencions excel·lents no sempre garanteixen bons resultats. Mentre a la pantalla es debat la profunditat

d'un escot o la intensitat d'una bufetada –*Kick-Ass* ha estat restringida als menors a Anglaterra, per voluntat expressa dels seus autors–, els éssers humans de qualsevol edat s'aboquen al soc d'Internet, saturat de les perversions humanes més impronunciables. És difícil pitjar dues vegades el teclat sense veure's assaltat per cossos exuberants.

L'heroïna de *Kick-Ass* té onze anys, i empra tot tipus d'armes per liquidar –assassinar?– els enemics del bé. Ben mirat, el personatge interpretat per Chloë Grace Moretz no es troba tan allunyat en edat de la llegendària Lisbeth Salander de *Millennium*, que funciona gairebé com la seva prolongació natural. De fet, els debats sobre la violència a la pantalla deuen semblar infantils als lectors de la trilogia de Stieg Larsson, l'eix de la qual és l'abús físic en les seves variades representacions. Aquestes novel·les copen des de

fa mesos els tres primers llocs de les llistes de vendes d'Amazon. La protagonista dels relats no sedueix per la seva omnisciència o la seva perícia informàtica, sinó per considerar la violència com una activitat quotidiana i justiciera, que equilibra mitjançant la llei del talió les vexacions que ha patit tradicionalment la dona. Això no obstant, aquesta peculiaritat s'absenta dels debats entorn de l'acceptació superlativa de la sèrie. No abunden els lectors disposats a confessar que l'emissió de sang figura entre els al·licients de l'escriptor suec.

Hem arribat al paràgraf en què sol concloure's que els espectadors s'han impermeabilitzat contra la violència i el dolor aliè, *vulgo* el món s'enfonsa. Tanmateix, cap dada estadística avala aquest empitjorament de la convivència en un planeta superpoblat. Enfront de les crítiques dels pacifistes excitats amb

DVD, la sociabilitat augmentaria si la població acudís massivament als cinemes, encara que fos per irritar-se davant la violència de *Kick-Ass*. L'aïllament en xarxa ha generat un egoisme al qual cap violència aconseguirà posar remei. La nova superheroïna traurà les persones al carrer contra la seva voluntat i les obligarà a relacionar-se amb altres éssers humans. Una altra fita de la violència.

Contra els profetes de la guerra de tots contra tots propiciada per pel·lícules inútils, la màxima recapitació de la història ha estat aconseguida per *Avatar*. Els adolescents de tot el món han estat captivats per una civilització –o absència d'aquesta– que repudia l'agressió fins que entra en contacte amb éssers humans. Això no obstant, ningú no s'atreveria a augurar que Cameron sigui el nou Gandhi. Les profecies han de ser violentes, per definició.

Mallorca recupera la veu
la veu de **Mallorca**

laveudemallorca.cat

Premis a les escoles

14 premis de 3.300 euros cadascun

Escola Lluçanès Prats de Lluçanès
Institut Castellet Sant Vicenç de Castellet
Escola Puig Cavaller Gandesa
ZER Conca de Barberà Solivella
Escola Portitxol L'Estartit-Torrepella de Montgrí
Institut La Poble de Segur La Poble de Segur
CIP La Noguera Balaguer
CP Cervantes Algemesí
CP Federico García Sanchiz Alzira
CP Can Misses Eivissa
Escola Tabor Santa Perpètua de Mogoda
Escola Sagrat Cor de Jesús Súrria
Escola Santa Anna Barcelona
Escola Maria Auxiliadora Barcelona

Premis a mestres i professors

Dotats amb 16.000 euros en conjunt

Premi a un estudi, assaig o recerca pedagògica, dotat amb 6.000 euros per a l'autor del treball guardonat i 3.000 euros de subvenció per contribuir a la seva edició.

Llegir més enllà de les lletres
 Enric Queralt i Catà

Premi a una experiència didàctica, dotat amb 3.000 euros.

La marató de contes de l'Institut de l'Ebre: 10 anys de maratons
 Maria Josepa Altadill, Cèlia Porres, Àlvia Gamundi i Laureà Ferré

Premi extraordinari 110 anys d'esport i ciutadania, convocat conjuntament amb la Fundació FC Barcelona amb motiu dels 110è aniversari del FC Barcelona, dotat amb 4.000 euros per a l'autor i aplicador de la proposta didàctica

Dóna'm la mà. Els escacs com a eina educativa
 Marta Amigó, de l'escola Sant Ramon, del Pla de Santa Maria

El jurat ha considerat donar una menció especial al treball

Nous contextos d'ensenyament i aprenentatge
 Pere Jaume Alzina, de l'IES Josep Miquel Guàrdia, d'Alaior

Premis als alumnes

70 premis de 700 euros cadascun a treballs escolars

EDUCACIÓ INFANTIL I CICLE INICIAL

Les abelles i la mel Alumnes de P5 d'educació infantil de l'escola Jaume II, del Perelló.
De com la lectura d'un llibre en-gresca tota la comunitat educativa Alumnes de P3 i P4 d'educació infantil de l'escola Països Catalans, de Lleida
Mestres: Lourdes Alins i Núria Farré
Expressem les emocions Alumnes de P5 d'educació infantil de l'escola Farigola, de Seva
De casa a l'escola i de l'escola a casa Alumnes de 1r de cicle inicial de l'escola La Sínia, de Vic
Creixem amb els contes. Cada conte, un regal Alumnes d'educació infantil de l'escola La Monjoia, de Sant Bartomeu del Grau

Com ha canviat la vida a través dels objectes Alumnes de 2n de primària de l'escola cooperativa El Puig, d'Esparreguera
Escola Olga Xirínacs, consciència d'un nom, esperit d'una festa Alumnes de P3 i P4 d'educació infantil de l'escola Olga Xirínacs, de Tarragona
Sopa de poemes Bon profit. Homenatge a Miquel Martí i Pol Alumnes de cicle inicial de l'escola Francesc Macià, de Súrria

CICLE MITJÀ I CICLE SUPERIOR

Descobrim i preservem el patrimoni arquitectònic Alumnes de 5è de primària de l'escola Els Secallets, de Coma-ruga
La basseta del pati, un ecosistema Alumnes de 3r, 4t i 6è de primària de l'escola Alfés, d'Alfés
La masia catalana Alumnes de 6è de primària de l'escola Sant Gil, de Torà
Treball interdisciplinari Fent... Zoom! Alumnes de 5è de primària de l'escola de Pràctiques, de Tarragona.
Amunt el teló: la cloïssa Lluïsa en escena Alumnes de 5è de primària de l'escola Sot del Camp, de Sant Vicenç de Montalt
Jaume I, instants d'un rei Alumnes de 3r i 4t de primària de l'escola Príncep de Viana, de Lleida
Un jardí de lletres, dibuixos i flors dedicat a Mercè Rodoreda Alumnes de 5è i 6è de primària de l'escola El Sagrer, de Barcelona
Colònia Sedó: l'embranchada industrial a Esparreguera Alumnes de 6è de primària de l'escola Les Roques Blaves, d'Esparreguera
Homenatge als iaies i les iaies Alumnes de 4t de primària del CP Víctor Oroval, de Carcaixent
Els carrers, places i camins de Vinyols i els Arcs Alumnes de 6è de primària de l'escola Santa Caterina, de Vinyols i els Arcs
Anar a la fàbrica Alumnes de 6è de primària de l'escola Mossèn Cinto, de Folgueroles
Sons i paisatges Alumnes de 3r i 4t de primària de l'escola Mare de Déu de Montserrat, de Súrria
El text periodístic: la notícia Alumnes de 3r, 4t, 5è i 6è de primària de l'escola La Sínia, de Vic
Expressió escrita Alumnes de 6è de primària de l'escola Sant Ignasi, de Manresa
Genial auca de 3r Alumnes de 3r de primària de l'escola Bages, de Manresa

ENSENYAMENT SECUNDARI OBLIGATORI (ESO)

Catalunya abans de la història Arnau Ribera, alumne de 3r d'ESO de l'Institut Torredembarra, de Torredembarra
Anàlisi dels valors transmesos pels dibuixos animats Alumnes de 4t d'ESO de l'escola Maristes Valldemia, de Mataró
Història de la penicil·lina Alumnes de 3r d'ESO de l'Institut Rovira Forns, de Santa Perpètua de Mogoda
Lladres de somnis. Projecte per a la millora de l'autoestima dels joves Alumnes de 2n i 3r d'ESO de l'IES Son Pacs, de Palma
Primera ruta literària dels alumnes de secundària de la Conca de Barberà: Institut Martí l'Humà Alumnes de 2n d'ESO de l'Institut Martí l'Humà, de Montblanc
Primera ruta literària dels alumnes de secundària de la Conca de Barberà: Institut Joan Amigó Alumnes de 2n d'ESO de l'Institut Joan Amigó, de l'Espluga de Francolí
Primera ruta literària dels alumnes de secundària de la Conca de Barberà:

Institut Joan Segura i Valls Alumnes de 2n d'ESO de l'Institut Joan Segura i Valls, de Santa Coloma de Queralt
On són els nostres herois gironins? Marc Felipe, alumne de 3r d'ESO de l'escola Bell-lloc del Pla, de Girona
Coneguem Catalunya Alumnes de d'ESO de l'Institut Ramon de la Torre, de Torredembarra
Frankenstein: el Prometeu modern Natàlia Español, Anna Riba i Xènia Massana, alumnes de 4t d'ESO de l'escola Sant Gregori, de Barcelona
400 anys observant la lluna amb telescopi Víctor Gil, alumne de 2n d'ESO de l'Institut Guindàvols, de Lleida
Joguillengua Alumnes de 2n d'ESO de l'IES Manuel Sanchis Guarner, de Castelló de Rugat
El bosc Alumnes de 1r i 2n d'ESO de l'Institut Baix Camp, de Reus
Homenatge a Joan Amades Alumnes d'ESO del SES Pont del Diable, de Tarragona
Entre bacteris: l'ús indegut dels agents antibacterians sobre la flora cutània Alejandro de Jaureguizar, alumne de 3r d'ESO de l'escola L'Horitzó, de Barcelona
Projecte Hidrogen Alumnes de 4t d'ESO de l'escola Cor de Maria, de Valls

BATXILLERAT

La dieta mediterrània en els adolescents (12-16 anys), una alternativa als mals hàbits alimentaris i un estil de vida saludable Núria Simón, alumna de 2n de batxillerat de l'escola Nostra Senyora del Carme, de Balaguer
Els altres habitants Esther Pi, alumna de 2n de batxillerat de l'Institut Montsacopa, d'Olot
La diversitat cultural a l'escola Judit Creixans, alumna de 2n de batxillerat de l'escola Vedruna, de Ripoll
Aproximació als topònims monosil·labs de poblacions dels Països Catalans Andreu Vaqué, alumne de 2n de batxillerat de l'Institut Príncep de Viana, de Barcelona
La cultura del foc i del soroll: timpanes al límit Mercè Maresma i Aina Mateu, alumnes de 2n de batxillerat de l'Institut Els Tres Turons, d'Arenys de Mar
L'animació tradicional pas a pas. Estudi de la creació dels dibuixos animats en 2D, ús, tècniques i realització d'un curtmetratge Àlvia Floriach, alumna de 2n de batxillerat de l'escola Maristes Valldemia, de Mataró
Éssers fantàstics Laia Danés, alumna de 2n de batxillerat de l'Institut Anton Busquets, de Sant Hilari Sacalm
8.300 anys de tecles i tubs. Els orgues monumentals de la Selva del Camp Miquel Massana, alumne de 2n de batxillerat de l'Institut Joan Puig i Ferrer, de la Selva del Camp
Ens calen cançons d'ara. La protesta musical als Països Catalans Pol Vilarrasa, alumne de 2n de batxillerat del col·legi La Salle, de Manlleu
L'obra literària de Maria Àngels Anglada. Relació entre literatura i música Mònica Roca, alumna de 2n de batxillerat de l'Institut Pere Fontdevila, de Gironella
L'anàlisi tècnica aplicada als mercats financers: el món de les inversions Gemma Cortadellas, alumna de 2n de batxillerat de l'escola Vedruna, de Girona
El pes de la pluja Anna Cortadelles, alumna de 2n de batxillerat de l'Institut Gabriel Ferrater, de Reus
Una joia d'Àfrica: els nens sahraus Sarai Anglès, alumna de 2n de batxillerat de l'Institut Jaume Huguet, de Valls

Josep Miracle. Cartes des del front Clàudia Samitier, alumna de 2n de batxillerat de l'Institut Lluís Vives, de Barcelona
El model de finançament autonòmic 2002-2006. Estudi del disseny i dels resultats a Catalunya comparats amb els de la resta de l'Estat espanyol Núria Charles, alumna de 2n de batxillerat de l'Institut Marianao, de Sant Boi de Llobregat
Dones d'un altre temps: anàlisi del paper i la situació de la dona entre el 1936 i el 1945 a Olot i la Sènia Lola Ferré i M. Àngels Mulleras, alumnes de 2n de batxillerat de l'Escola Casp-Sagrat Cor de Jesús, de Barcelona
El cremallera de Núria. Passat, present i futur Nil Sanmartí, alumne de 2n de batxillerat de l'Institut Serra de Marina, de Premià de Mar

DIVERSOS NIVELLS

Joan Pellicer: l'amant de la Mariola Alumnes d'ESO i Batxillerat de l'IES Pare Arqués, de Cocentaina
Exposició 25 anys, 25 personatges: 25 x 25 Alumnes d'ESO i Batxillerat de l'Institut Gabriel Ferrater, de Reus
Racones poètics Alumnes d'educació infantil i primària de l'escola El Sitjar, de Linyola
Els tresors de la Laia. Explica'm un conte Alumnes d'educació primària de l'escola Llevant, d'Orià
Festa Literària: homenatge a la Joana Raspall Alumnes d'educació infantil i primària de l'escola Riu d'Or, de Santpedor
El fil de la història Alumnes d'educació infantil i primària de l'escola Sant Jordi, de Lleida
Temps per viure la diversitat: jocs del món Alumnes d'educació infantil i primària de l'escola Bellaterra, de Cerdanyola
L'escola arrelada al poble: festa del 25è aniversari Alumnes d'educació infantil i primària de l'escola Sanauja, de Sanauja
Rovelló, de Josep Vallverdú. 40è aniversari de la seva publicació Alumnes d'educació infantil i primària de l'escola Pau Claris, de la Seu d'Urgell
La mola que mola Alumnes d'educació infantil i primària del CP Fornells, de Fornells
Puig-reig canta! Tots els alumnes de l'Escola Municipal de Música, l'Escola Sant Martí i l'Escola Alfred Mata, de Puig-reig
Projecte vida sana Tots els alumnes de l'escola Circell, de Moja-Olèrdola
On hi ha músics... Tots els alumnes de l'escola Pau Vila, d'Esparreguera
Aprenent de l'Anna Frank Alumnes de cicle mitjà i superior de primària, ESO i batxillerat de l'escola Mestral, de Sant Feliu de Llobregat

2 premis de 2.000 euros cadascun a experiències que fomentin la comunicació en català entre l'alumnat dintre i fora de l'aula

Les parelles lingüístiques, una oportunitat per a la integració Alumnes de l'IES Sant Vicent Ferrer, d'Algemesí
Els nostres nous jocs de pati en català Alumnes de 1r i 2n de cicle inicial de l'escola Estalella Graells, de Vilafranca del Penedès

Jurat Carme Alcoverro, Carles Armengol, Rosa Boixaderas, Margarida Falgàs, Marcel Fitó, Josep González-Agàpito, Antoni Moga, Isidre Moreso, Eulàlia Ros i Irene Seira.

EL PRODUCTE LOCAL, AL MERCAT LOCAL

GOVERN
de les ILLES
BALEARS.

www.illesbalears.cat

IL·LUSTRACIÓ: PERE JOAN